

BROJ 20 / SIJEČANJ 2019.

Slog

LIST UČENIKA ŠKOLE ZA DIZAJN,
GRAFIKU I ODRŽIVU GRADNJU – SPLIT

- **16 VJEŠTINA ZA 21. STOLJEĆE**
Koje vještine su učenicima potrebne?
- **VELIKO ISTRAŽIVANJE**
Jesu li naši maturanti spremni
za poslove budućnosti?
- **WEB PROGRAMER**
Novo zanimanje u našoj školi

TEMA BROJA

Posao snova - posao budućnosti

**NAŠA
POSLA**

Državno natjecanje
9. World Skills Croatia

**VOLONTERSKI
PUZZLE**

Projekt VolON
Pojačaj volontiranje

**ŠKAFETIN
NAŠIH RADOVA**

Aplikacija
Pretežno vedro

**PLEŠEMO, SVIRAMO,
NATJEČEMO SE**

Hip – hop
Ples kao smisao života

**PSIHIN
KUTAK**

Digitalni detoks
Zašto i kako?

Uvodna riječ

„The Future is Now.“

„Budućnost je sada.“

Nam June Paik

Riječi poznatog korejsko-američkog video umjetnika poslužile su nam kao inspiracija za temu jubilarnog dvadesetog Sloga. Pojasnit ćemo Vam: uredništvo ove godine mahom čine maturanti smjerova medijski tehničar i web dizajner. Jedno takvo uredništvo najviše su zanimale teme kao što su nastavak obrazovanja, novi poslovi i zanimanja u njihovoj struci (ali i izvan nje), promjene koje ih čekaju kada uskoro napuste srednjoškolsko gnijezdo. Tako smo istražili promjene koje se događaju u gospodarstvu na globalnom planu, izazove i nove mogućnosti koje ubrzano donosi Četvrta industrijska revolucija u svijetu i u Hrvatskoj. Zanimalo nas je koliko se nove mogućnosti na tržištu rada poklapaju s našim snovima i željama, pa smo napravili veliko istraživanje među maturantima o vještinama potrebnim u 21. stoljeću, pitali smo za savjet bivše učenike naše Škole, odslušali predavanje o poslovima koji se tek pojavljuju. Ono smo saznali, možete pročitati u našoj temi broja „Posao snova – posao budućnosti“. Za nestrpljive ćemo otkriti samo jedan podatak: Svjetski ekonomski forum predviđa da će treća najpoželjnija vještina 2020. godine biti kreativnost, a upravo je kreativnost glavni adut učenika naše Škole! Tome u prilog govore i rubrike Naša posla, Škafetin učeničkih radova i Plešemo, sviramo, i natječemo se. Rubrika Volonterski puzzle svjedoči o tome da učenike naše Škole, uz kreativnost, krasi i veliko srce i da rado pomažu drugima. Zadnje stranice ovogodišnjeg Sloga ostavili smo za korisne savjete naše psihologinje i naslovnice prethodnih Slogova.

Zakoračite s nama u budućnost koja je sada i ovdje!
Sjetite se pri tom da će ona izgledati onako kako ju svatko od nas odluči oblikovati.

Vaše uredništvo

Impresum

SLOG Broj 20

siječanj 2019.
List učenika Škole za dizajn,
grafiku i održivu gradnju – Split

NAKLADNIK

Škola za dizajn, grafiku
i održivu gradnju – Split,
Matice hrvatske 11,
21000 Split

ZA NAKLADNIKA

Ivan Kovačević, ravnatelj

NOVINARSKA REDAKCIJA

Iris Bečića, g4.m
Josipa Čelan, g4.m
Lucija Muslim, g4.m
Filip Skoko, g4.m
Petra Budiša, g4.m
Dino Ugarković, g4.m
Issa Čudina, g2.m
Nataša Bogdanović Jadronja,
prof.
Martina Javorčić, prof.

GRAFIČKA REDAKCIJA

Dina Baras, g3.b
Marija Bešlić, g3.b
Duje Carić, g3.b
Luciana Duplančić, g3.b
Andrija Fistončić, g3.b
Nina Franulović, g3.b
Josip Juretić, g3.b
Sonia Knezović, g3.b
Lovre Matas, g3.b
Katarina Milan Stude, g3.b
Dean Šolaja, g3.b
Fani Velagić, g3.b
Ivan Vuković, g3.b
Edi Murgić, prof. stručnih
predmeta

FOTOGRAFI

Paula Srdanović, g4.m
Duška Boban,
prof. stručnih predmeta

TISAK

Škola za dizajn, grafiku i
održivu gradnju – Split

NAKLADA

1000 primjeraka

NASLOVNICA

Dina Baras, g3.b
Josip Juretić, g3.b

NAŠA POSLA

Državno natjecanje

- 4 9. World Skills Croatia
- 6 Snap shot: Ritam grada

Projektni dan

- 8 Misli zeleno, radi zeleno, živi zeleno
- 10 Nezamjenjivi ozon
- 11 Prvi protiv plastike

Škola ambasador EU parlamenta

- 12 Mediteran, klimatske promjene
i prirodne katastrofe
- 13 Terorizam – paradigma 21. stoljeća
- 14 U susret parlamentarnim izborima

English corner

- 16 3rd place
- 16 Best in English
- 17 Beautiful differences
- 18 Macbeth
- 19 Our house

Posebni školski programi

- 20 Fimske večeri
- 20 Shutter Island

22 Tajni dnevnik s jednog maturalca

24 Minijature

TEMA BROJA

Tema broja

- 26 Posao snova – posao budućnosti
- 28 Hrvatska u kontekstu Četvrte industrijske revolucije
- 30 Koje su vještine učenicima potrebne u 21. stoljeću?

Veliko istraživanje

- 32 Jesu li naši maturanti spremni za poslove budućnosti?
- 36 Budućnost poslova i radnih mjesta
- 37 Web programer – novo zanimanje u našoj Školi

38 Gostujuće predavanje

Posao budućnosti – čovjek vs računalo

40 Intevju: Teo Drnasin

Nepodnošljiva lakoća letenja

42 Intevju: Sven Maretić

Upornost pobjeđuje životne izazove

44 Predstavljamo – Marijan Jurčević

Kreativnost kao apsolutni imperativ

Sadržaj

VOLONTERSKI PUZZLE

Projekt VolON

- 46 Pojačaj volontiranje
- 67 Međunarodni dan volontera
- 48 Moje prvo volontersko iskustvo

ŠKAFETIN NAŠIH RADOVA

Projekti

- 50 Aplikacija pretežno vedro
- 51 Oplemenjivanje prostora splitske tržnice – Pazara
- 52 Prenamjena napuštene toplane u društveni centar
za mlade

53 Izložba

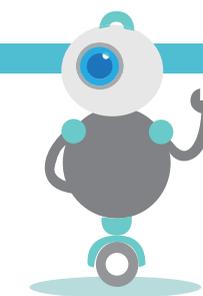
„25 godina Škole za dizajn, grafiku i održivu
gradnju Split“ u Muzeju grada Splita

PLEŠEMO, SVIRAMO, NATJEČEMO SE

- 58 Ples kao izraz i smisao života
- 59 Od hobija do posla iz snova
- 60 Mačevanje
- 61 Moje iskustvo
- 61 Bočanje postaje olimpijski sport
- 62 Istraživanje dinosaura
- 63 Orgulje

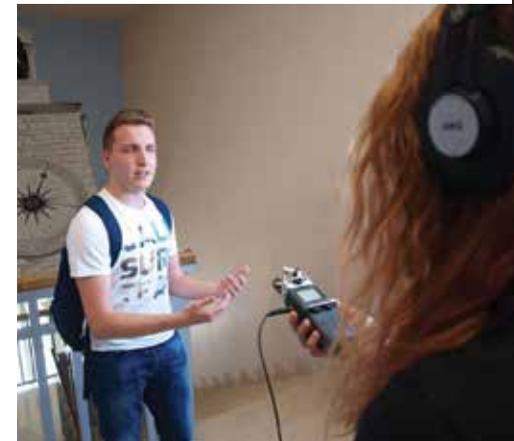
PSIHIN KUTAK

- 64 Digitalni Detoks

■ **Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju je od 25. do 27. travnja 2018. drugi put bila domaćin Natjecanja grafičke tehnologije i audiovizualnog oblikovanja.**

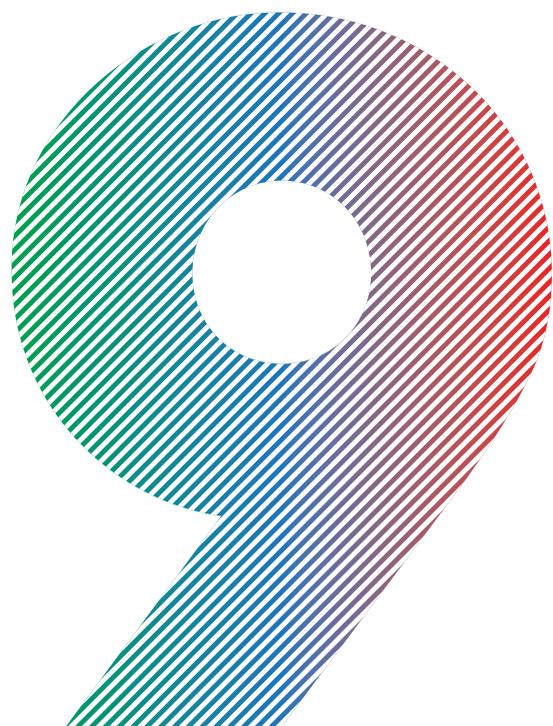
DRŽAVNO NATJECANJE

9. World skills Croatia

Natjecanje učenika/učenica iz obrazovnog sektora Grafička tehnologija i audiovizualno oblikovanje i Smotra fotografije

PRIPREMILI

Učenici iz press službe škole
Teodora Grgić – Jeličić, prof. stručnih predmeta
Nikolina Smilović, prof. stručnih predmeta

Poznati smo kao dobri domaćini državnih natjecanja i svi se ve-sele kada se prihvatimo tog za-datka, jer znaju da će ti dani biti ispunjeni brojnim aktivnostima.

Tako je Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split od 25. do 27. travnja 2018. bila drugi put domaćin Natjecanja grafičke tehnologije i audiovizualnog oblikovanja. Organizirali su ga Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Državno povjerenstvo i naša škola domaćin.

Prvi put je natjecanje održano pod novim nazivom World Skills Croatia a škole sudionici su bili: Škola za umjetnost, dizajn, grafiku i odjeću Zabok, Srednja škola Duga Resa, Elektrostrojarska škola Varaždin, Prirodoslovna i grafička škola Rijeka, Prirodoslovno-grafička škola Zadar, Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split, Graditeljska škola Čakovec i Škola za grafiku, dizajn i medijsku produkciju Zagreb.

Jedan od ciljeva u obrazovnom sustavu je pokazati učenicima kako

njegovati znanja i vještine koje posjeduju, ali i kako prezentirati drugima svoj rad. Stoga smo u školskoj galeriji „KreAktiva“ upri-ličili izložbu fotografije na temu Snap shot fotografija, a jednako tako i izložbu radova škola sudionika s izloščima koji su usko vezani za područje grafike i audiovizualnog oblikovanja.

Tijekom natjecanja organizirali smo „press room“, a učenici koji se obrazuju u području multimedije zabilježili su sve važne događaje koji su se odvijali tijekom dva dana trajanja samog natjecanja.

Za veselu, dinamičnu i kreativnu atmosferu samog otvaranja natjecanja pobrinuli su se razni umjetnici, a neki od njih su naši bivši i sadašnji učenici. Odličan vizualni dojam ostavili su akrobati, plesači i naši biciklisti, Lovro Pavić i Bepo Buttiglieri. Plesačice na svili ostavile su jedinstven dojam, a svi su zasigurno najbolje zapamtili njihovu izvedbu s vatrom! Naše goste, a i nas domaćine, svojom

glazbom zabavljao je DJ Peco i time upotpunio naš program.

Drugi dan natjecanja zahtijevao je veliku dozu koncentracije, smirenosti i znanja. Učenici su odmjeravali svoje znanje i vještine puna četiri sata u tri kategorije: Multimedija-radio, Web dizajn te Grafička tehnologija i dizajn.

Na natjecanju iz područja Grafičke tehnologije i dizajna učenici su dobili zadatak izraditi logo-tip za "BAP" bezalkoholno pivo namijenjeno populaciji od 16 do 25 godina. Trebalo ga je aplicirati ga u točnim dimenzijama na etiketu nepravilnog oblika i izraditi montažu te štancu za etiketu kao i proračun materijala za izradu.

Timovi učenika su za područje Multimedije-radija pripremali radio reportažu u trajanju od četiri do pet minuta na temu intelektualnog vlasništva. Radio reportaža je zahtijevala uvod, izjavu stručne osobe, intervju s učenikom škole domaćina, jingle u dužoj i kraćoj formi, komentar

■ **Učenici su odmjeravali svoje znanje i vještine puna četiri sata u tri kategorije: Multimedija-radio, Web dizajn te Grafička tehnologija i dizajn.**

na temu, glazbu te zaključak.

U području Web dizajna zadatak se odnosio na izradu web stranice kako za desktop prikaz, tako i za tablet/smartphone prikaz, čiji dizajn je definiran unutar slikovnog rješenja. Za razliku od prijašnjih godina ove godine letvica je postavljena nešto više. Tražilo se znanje JavaScripta, točnije provjera ispravnosti unesene e-mail adrese.

Nakon napornog radnog dana

slijedio je odmor. Škola domaćin organizirala je izlet u Imotski na Modro jezero te ukusnu večeru u obližnjem eko selu.

Rezultati su bili takvi da su minimalne razlike dijelile natjecatelje u njihovim pozicijama na listama poretka. Kako uvijek biva na natjecanju, bilo je radosti, ali i razočaranja, međutim za tugu nije bilo mjesta. Dobre vibracije ostale su u srcima svih sudionika.

SMOTRA FOTOGRAFIJA

Snap shot: ritam grada

PRIPREMILA Duška Boban, prof. stručnih predmeta
ILUSTRACIJE Marta Malenica, g1.b; Stipe Sablić, g1.b

U sklopu Državnog natjecanja održala se i smotra fotografija na temu „Snap shot: ritam grada“.

Tekst opisa radnog zadatka: „Najstarija sačuvana fotografija, ona je koju je 1826. snimio Nicéphore Niépce sa svog prozora u gradiću Saint-Loup-de-Varennes, a prikazuje krovove kuća. Svoje rane oblike fotografije ovaj je francuski izumitelj, u nedostatku ustaljene terminologije, nazivao pogledima. Izumitelj negativna tj. fotografije koja se može umnažati, Henry Fox Talbot, u svojoj knjizi „Olovka prirode“ iz 1844. također piše: „Oko fotografa se često zaustavlja ondje gdje običan čovjek ne zapaža ništa neobič-

Frano i galeb, diptih, 2018., Andrijana Šarolić, g3.m
MENTORICA Duška Boban, prof. stručnih predmeta

Sloboda, 2018., Klara Delić, g3.m
MENTORICA Duška Boban, prof. stručnih predmeta

Član bez grupe, 2018., Klara Delić, g3.m
MENTORICA Duška Boban, prof. stručnih predmeta

Odlazak, 2018., Marina Belošević, g3.m
MENTORICA Duška Boban, prof. stručnih predmeta

no...“. Drugim riječima, od izuma fotografije njome bilježimo okruženje u kojem živimo, kao i mjesta na koja putujemo, sa željom da stvorimo svjedočanstvo našeg vremena i vlastitog doživljaja svijeta, ali isto tako i iz potrebe za igrom i dijalogom s onim što putem susrećemo.

Trend rapidnog rasta urbanih područja, odnosi se na sve dijelove Zemlje, pa možemo reći da je suvremeni čovjek ponajviše stanovnik grada. Fotografija je od svog nastanka neodvojiva od urbane kulture. Danas u svim zemljama imamo sačuvana djela fotografa koji su bili opsesivni kroničari svojih gradova. Fotografi koji snimaju gradske prizore nerijetko besciljno lutaju ulicama, parkovima, promenadama i obalama. Oni su lovci na neponovljive trenutke i događaje u prostoru. Upravo zato je fotografski žanr „snap-shot“, nazivan još i „brzim okidanjem“, raširen među fotografima koji bilježe vlastitu urbanu svakodnevnicu.

Snap shot/brzo okidanje definira se kao ležerna slika snimljena s kamerom iz ruke, čiji se stil može sastojati od bezbrižnog kadriranja, grubog blica, krivih horizonta i mutnoće. Bez obzira na takav neformalan pristup, ovaj način snimanja otvara široka vrata kreativnosti i imaginativnosti prilikom reagiranja i interpretiranja čak i najbanalnijih trenutaka svakodnevice. Isti kreativan potencijal imaju i fascinantne slučajnosti u prostoru, a koje ni ne primjećujemo bez fotoaparata u ruci.

Poziv učenicima da se odazovu na zadatak nazvan „Snap shot: ritam grada“ tako je poziv na promišljanje urbanog okruženja u mediju fotografije, na komentiranje i bilježenje društvene stvarnosti, te na otkrivanje likovnih elemenata i začudnih kompozicija sakrivenih u našem direktnom okruženju i pritom izraze svoju jedinstvenu osobnost i kreativnost, neopterećeni strogim pravilima.“

„Oko fotografa se često zaustavlja ondje gdje običan čovjek ne zapaža ništa neobično...“

Henry Fox Talbot

PROJEKTNI DAN

Misli zeleno, radi zeleno, živi zeleno

Aktualne (gradske) ekološke teme kao poveznica raznih školskih predmeta i smjerova

PRIPREMILI

Malduk Vlahović, g4.b
Teodora Grgić-Jeličić,
prof. stručnih predmeta

ILUSTRACIJA

Sonia Knezović, g3.b
Joško Ban, g1.b

Dana 15. ožujka 2018. u našoj je Školi održan treći projektni dan pod nazivom „Misli zeleno, radi zeleno, živi zeleno“.

Tema ekologije i očuvanja okoliša u današnje vrijeme je sveprisutna, reflektira se na sva područja našeg života. Zbog toga smo joj odlučili posvetiti naš projektni dan, obraditi ju na razne načine, na različitim nastavnim predmetima. Tako su na nastavi hrvatskog jezika nastale prezentacije: „Marjan – zelena oaza“, „Mislim zeleno – čuvam zeleno“, „Kako se zdravo hraniti?“ i „Život u skladu s prirodom“. Učenici su na engleskom jeziku prevodili tekstove nastale obradom teme, a na hrvatskom jeziku su izradili plakate. Profesorica matematike angažirala je svoje učenice u proučavanju Fibonaccijevog niza koji se pojavljuje u prirodi, napravili su mali kviz i prezentaciju na zadanu temu. Iz talijanskog jezika tema je obrađena kroz Lorcine pjesme.

Struka je ovaj put bila angažirana na svim poljima. Tako su nastali zanimljivi radovi iz dizajna keramike, dizajna metala, a aranžersko-scenografski dizajneri su izložbom prikaza i interpretacije mimikrije uljepšali školski atrij. Učenici su također pripremili reportažu za „Zeleni radio“ u kojem su kroz više oblika obradili goruće teme koje se pojavljuju u našem užem okruženju. Snimljen je i video uradak šetnje kroz prigradske i

■ **Smatramo kako je bitno makar kroz najmanju gestu iskazati brigu za okoliš.**

gradske prostore kojima treba hitna zaštita i posebna pozornost.

Sušenje borova na Marjanu, sanacija Karepovca, zagađenje pitke vode s izvora rijeke Jadro, prenapučenost, devastacija obale, bespravna gradnja, neplanski turizam, zdrava hrana u zdravom okolišu... sve su to teme koje su učenici smjera grafički urednik – dizajner obradili na razne načine. Njihova prisutnost u atriju Škole tijekom projektnog dana, omogućila je znatizeljnim učenicima sudjelovanje u raznim aktivnostima – od proizvodnje recikliranog papira za koju su koristili stare novine do velikog plana grada na kojem su detaljno opisali i upisali aktualne probleme grada i njegove čistoće. Izjavili su da im je zadovoljstvo razgovarati sa znatizeljnim učenicima, a i međusobno podijeliti znanja i mišljenja. Istaknuli su: „Smatramo kako je bitno makar kroz najmanju gestu iskazati brigu za okoliš – bilo da to znači pokupiti bocu s poda ili barem ne biti osoba koja je bacila bocu i smeće na pod.“

PROJEKTNI DAN

ZAMJENA ULOGA NA SATU
EKOLOGIJE I ZAŠTITE OKOLIŠA

Nezamjenjivi OZON

U sklopu projektnog dana, učenice su zamijenile profesoricu na mjestu predavača

PRIPREMILE

Katarina Šore, 2.g
Aninka Ercegović,
prof. stručnih predmeta

ILUSTRACIJA

Lovre Matas, g3.b

U sklopu projektnog dana „Misli zeleno, radi zeleno, živi zeleno“ u 2.g razredu na satu ekologije i zaštite okoliša uspješno smo zamijenile profesoricu Aninku Ercegović na mjestu predavača.

Cilj je bio ukazati na stanje i odnos društva prema okolišu te potaknuti naše vršnjake da razvijaju ekološku svijest i eventualno promisle vide li sebe kao osobu spremnu na cjeloživotno učenje o globalnim klimatskim problemima.

Anastazija, Leona i ja pokazale smo inicijativu za ozbiljnu pripremu određene teme o kojoj smo informirali naš razred. Tema je bilo napretek: nekontrolirano odlaganje otpada, erozija tla sječom šuma, alternativna goriva, stanje ozonskog omotača. Posljednjom temom smo se najduže bavile, prenosimo ju i Vama, jer je u nama probudila nadu da trud stručnjaka, ali i nas samih nije uzaludan!

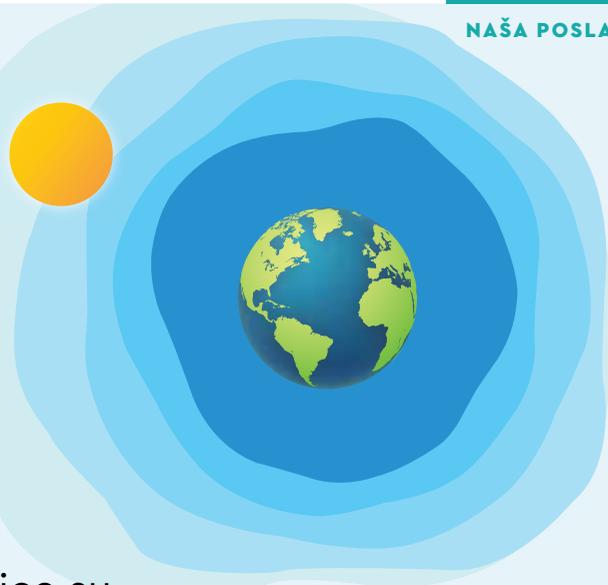
OPORAVLJA LI SE OZONSKI OMOTAČ?

Ozonski omotač, naša zaštita od UV zračenja, se oporavlja – to su podatci koje od proljeća stidljivo u javnost puštaju mediji na temelju UN-ove studije. Prema sadašnjim procjenama, ozonski štit nad sjevernom polutkom trebao bi se u potpunosti oporaviti do 2030. godine. Potpuna obnova južne polutke očekuje se 2050. godine, a najdulje će trebati polarnim područjima – do 2060. godine. Optimistične vijesti od strane UN-a važna su poruka o tome da međunarodna javnost zajedničkim djelovanjem, u ovom slučaju putem Montrealskog protokola, može poništiti opasne promjene u prirodi izazvane ljudskom djelatnošću.

Čitatelji našeg školskog lista mogli bi se zapitati čemu takva halabuka oko ozonskog omotača, pa evo da Vas podsjetimo:

- ozonski omotač u atmosferi od presudnog je značenja za održavanje života na Zemlji
- ozonski omotač blokira opasni dio Sunčeva UV-B zračenja
- dok vidljiva svjetlost kroz atmosferu nesmetano stiže do tla, energijom napumpane UV-B zrake "nasukat" će se na ozonskom omotaču
- bez zaštite ozonskog omotača, životinje i biljke bi sagorjele, a viši oblici života na Zemlji ne bi se niti razvili
- desetljećima u atmosferu ispuštan freon (iz rashladnih uređaja, dezodoransa i parfema) se razgrađuje i oslobađaju se atomi klora – "ubojice ozona"
- najveći problem detektiran je na Antarktiku
- godine 1974. skovan je naziv "ozonska rupa"
- godine 1987. hitna međunarodna reakcija rezultirala je tzv. Montrealskim protokolom (do sada ga je potpisalo gotovo 200 država) s obvezom smanjivanja emisije i zabrane tvari štetnih po ozonski omotač

Iako su podatci koje je objavio UN ohrabrujući, a brojni zabranjeni plinovi se više ne koriste, ne smijemo zatvarati oči pred kršenjem protokola u nekim područjima (poput npr. istočne Azije 2012. godine). Naime, izvještaji pokazuju da bi to moglo usporiti obnovu ozonskog omotača Zemlje za čak sedam do dvadeset godina. Zato, pridružite nam se i Vi svojim odgovornim ponašanjem prema okolišu!

PROJEKTNI DAN

NATJECANJE "PRIJE I POSLIJE –
UČENICI ZA DAN PLANETA ZEMLJE 2018"

Prvi protiv plastike

Naše učenice istražile su utjecaj mikroplastike na okoliš i osvojile prvo mjesto na natjecanju

PRIPREMILA

Darija Čerdić
Vukušić, prof.

ILUSTRACIJE

Josip Juretić, g3.b

Učenice četvrtog razreda Gimnazije održivog razvoja su kao dio razrednog projekta istraživale utjecaj mikroplastike na okoliš. Uz mentorstvo nastavnice ekologije i zaštite okoliša, Darije Čerdić Vukušić, prijavile su se na natjecanje „Prije i poslije – učenici za dan planeta Zemlje 2018“ u organizaciji Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce i osvojile su prvo mjesto.

Projekt se provodio uz geslo „You're fantastic, so don't use plastic“ u sklopu kojeg se održao niz radionica koje su upozorile na opasnost prekomjerne uporabe plastike. Cilj je bio potaknuti svijest učenika naše Škole o racionalnijoj uporabi plastike i njenom pravilnom zbrinjavanju.

Iako je plastika neizbježna u svakodnevnom životu, smanjenjem uporabe plastičnih vrećica možemo umanjiti količinu plastičnog otpada. Više od 90% otpada u Jadranu čini plastika, a koliko je to ozbiljan problem govori podatak kako se jedna plastična boca razgra-

đuje 450 godina. U morima i oceanima svake godine završi oko osam milijuna tona plastike, čime se smanjuje kvaliteta morske vode. To predstavlja rizik za cjelokupni ekosustav i pomorski promet što dovodi do trajnih ekoloških i socio-loških problema.

Pod utjecajem sunca, vjetera i morskih struja plastika se raspada na mikroplastiku. Budući da je riječ o izrazito sitnim dijelovima (od 0,3 do 5 mm), ne postoji efikasan način uklanjanja iz mora. Zbog hidrofobnih svojstava plastika apsorbira toksične tvari iz okoliša, a kako ju ribe zamijene za hranu, ona ulazi u hranidbeni lanac koji uključuje i ljude. Nedavno je objavljena i kraća studija u kojoj je dokazana prisutnost mikroplastike u ljudima, ali nema dokaza o štetnom djelovanju na zdravlje.

Više od 90% otpada u Jadranu čini plastika, a koliko je to ozbiljan problem govori podatak kako se jedna plastična boca razgrađuje 450 godina.

Posjet Institutu za oceanografiju i ribarstvo

Obilazak splitskih plaža: Zenta

ŠKOLA AMBASADOR EU PARLAMENTA

FORUM ZA RASPRAVU

Mediteran, klimatske promjene i prirodne katastrofe

Posljedice klimatskih promjena i prirodnih katastrofa na život na Mediteranu, a posebice u Dalmaciji

PRIPREMILE

Iris Bečić, g4.m
Ivana Topić, 4.g

FOTOGRAFIJE

Paula Srdanović, g4.m

ILUSTRACIJA

Marija Bešlić, g3.b

Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split se prije dvije godine pridružila projektu Europske unije pod nazivom Škola ambasador Europskog parlamenta. U početku se priključilo trinaest učenika, no kako se projekt širio i razvijao, tako je i rastao interes drugih učenika iz cijele škole. Neki od prvobitnih članova su otišli na fakultete, no njihova mjesta su ubrzo popunili novi i mlađi učenici. U 2018. godini bavili smo se raznim temama, osobito onima vezanim za očuvanje okoliša i održivi razvoj. Tako nam je posjet Bruxellesu u studenom 2017. godine na poziv zastupnika Ivica Tolića bio izuzetno važan. U Bruxellesu smo skupa s ambasadorima seniorima sudjelovali na konferenciji „Promijenjeni okoliš – izazov budućnosti“.

Po povratku iz Bruxellesa, koji je na neki način bio uvod u naše sljedeće aktivnosti, sudjelovali smo na forumu za raspravu „Mediteran, klimatske promjene i prirodne katastrofe“ u organizaciji Ureda za informiranje EP u Republici Hrvatskoj. Uvodni govor održao je splitski gradonačelnik Andro Krstulović Opara. Govorio je o posljedicama i izazovima koje je veliki požar u Splitu stavio pred svih nas. Posebno je istakao

Europski parlamentarci na konferenciji

Ivan Kovačić, zapovjednik splitske Javne vatrogasne postrojbe

OKRUGLI STOL

Terorizam – paradigma 21. stoljeća

Terorizam u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti – utjecaj na medije i svakodnevni život

U srijedu 14. ožujka 2018. u Gradskoj knjižnici Marka Marulića održali smo okrugli stol „Terorizam – paradigma 21. stoljeća“. Okrugli stol organizirala je naša škola u suradnji s IV. gimnazijom Marka Marulića. U 2018. godini cilj nam je bio proširiti projektne aktivnosti na lokalnu zajednicu tj. grad Split sa željom da mladi ambasadori EU parlamenta svojim znanjem i angažmanom sugrađanima približe temeljne odrednice Europske unije i djelatnost Europskog parlamenta. Terorizam su kao temu okruglog stola izabrali upravo mladi ambasadori zbog njezine aktualnosti, sveprisutnosti, kompleksnosti i utjecaja kojeg terorizam ima na svakodnevni život.

Izlagачi na okruglom stolu su, osim stručnjaka za pitanja sigurnosti iz redova hrvatske policije bili učenici naše škole i IV. gimnazije. Temi su pristupili izrazito multidisciplinarno; od povijesnog pregleda same tematike, preko europskih zakonskih regulativa vezanih uz pitanja sigurnosti, utjecaja terorizma na svakodnevni život pa sve do simbioze medija i terorizma.

Naši učenici su temu terorizma obradili i kroz grafička rješenja u obliku plakata (popratna izložba) i multimedijских rješenja (okrugli stol je na društvenim mrežama najavio video uradak).

Nakon izlaganja učenika i stručnjaka slijedili su Q&A, rasprava s publikom i interaktivna anketa.

zapovjednika splitske Javne vatrogasne postrojbe, Ivana Kovačića, koji je također bio jedan od govornika. Gradonačelnik je istaknuo ogromnu ulogu lokalne zajednice, odnosno svakog pojedinca i dobrovoljca koji se uključio u gašenje požara.

Na konferenciji su još sudjelovali i europski parlamentarci: Dubravka Šuica, Željana Zovko i Ivica Tolić. Oni su govorili o klimatskim trendovima i predviđanjima za Hrvatsku i područje Mediterana, o tome kakav je proces dobivanja sredstava iz Europskog fonda za solidarnost i koracima sanacije štete prouzrokovane požarima i poplavama u Hrvatskoj.

Šibensko-kninski župan Goran Pauk, predstavnica Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta Karmen Maričić i klimatolog Instituta za oceanografiju i ribarstvo, Ivica Vilibić su također dali uvid u razmjere prirodnih katastrofa u Dalmaciji.

Na kraju svojih izlaganja gosti su odgovarali na pitanja građana, pa i nas učenika, posebice o tome što Hrvatska može napraviti kako bi se što bolje prilagodila klimatskim promjenama i je li nacionalna strategija u skladu s europskim direktivama.

DISKUSIJA

U susret parlamentarnim izborima

Ovaj put glasam – kampanja EU parlamenta koja ima za cilj aktivirati mlade glasače

PRIPREMILE Iris Bečica, g4.m, Ivana Topić, 4.g
FOTOGRAFIJE Paula Srdanović, g4.m
ILUSTRACIJA Dean Šolaja, g3.b

U prostorijama naše Škole 5. prosinca 2018. održala se panel diskusija „U susret parlamentarnim izborima“ na kojoj su sudjelovali dr.sc. Domagoj Bebić s Fakulteta političkih znanosti, Srećko Radnić pomoćnik ravnatelja javne ustanove RERA SD, Mate Prlić glavni urednik Dalmatinskog portala te Marko Boko i Tomislav Korman iz zagrebačkog ureda EU parlamenta. Zajednički cilj je bio da kroz kratko izlaganje ukažu kako se mladi mogu više informirati o Europskoj Uniji te istražiti teme koje ih zanimaju. Stjecanje novih znanja i osvještavanje različitih problematika mlade ljude može potaknuti da izađu na izbore i odluče kakva će biti njihova budućnost. Škola se također priključila kampanji EU parlamenta „Ovaj put glasam“ čiji su predstavnici sudjelovali u panelu. Ova kampanja ima za cilj pozvati mlade da u što većem broju izađu na izbore za Europski parlament koji će se održati između 23. i 26. svibnja 2019. godine. Ukazalo se na problem niskog broja izlazaka mladih na prošle izbore (svega 13%) zbog čega se upravo u ovoj godini i

SLOG / BROJ 20 / 2019

Stjecanje novih znanja i osvještavanje različitih problematika mlade ljude može potaknuti da izađu na izbore i odluče kakva će biti njihova budućnost.

provodi intenzivna kampanja.

Tijekom diskusije izlagači su informirali učenike četvrtih razreda o važnosti aktivnog sudjelovanja u političkom životu, o tome što znači biti odgovoran građanin. Svaki sudionik je sa svog stajališta pojasnio što zapravo mladi mogu i na koji način trebaju sudjelovati u pojedinim sferama društva. Novi trendovi pokazuju da se i način na koji se može zainteresirati mlade također mijenja, i da je uglavnom baziran na elektroničkim medijima, odnosno društvenim mrežama. Tijekom panela učenici su se mogli registrirati na online platformu ovajputglasam.eu i putem jedinstvenog linka pozvati i druge da učine isto. Mladi na različite načine već progovaraju o problematici koja ih zanima, od ekoloških problema, studiranja, traženja posla do brige o nezbrinutim životinjama i to upravo preko društvenih mreža.

Na kraju panela učenici su postavljali pitanja uglavnom vezana uz samu proceduru i dobnu granicu glasača.

SLOG / BROJ 20 / 2019

9. svibnja – Dan Europe obilježen je zbivanjima na temu "Europa pjeva i pleše"

#MladiEU2018 – 11. svibnja 2018. susret mladih ambasadora EU parlamenta u Splitu

30. studenog 2018. obnovili smo status škole ambasadora Europskog parlamenta

SUCCESS STORY

PIŠE Anita Smolčić, prof.

3rd place

Our former student places third in state English language competition

This success story would have never been written if it had not been for the exceptional talent of one student and stubbornness of one English teacher who did not accept no for an answer. As story goes, our former student Luka Katunarić Škaro was reluctant to participate in the school competition of English language because his mind was somewhere else. He was preoccupied with his other passion, IT, and did not think it would benefit him to focus on something else.

Boy, was he surprised when he ended up winning the third place! He did not see that coming. However, his teacher was not surprised at all because she had known him for years and believed in his excellence.

Only one point shy of the second best and five points behind the winner, he proved to himself that he was capable of great things. It was also a proof that the best among vocational school students are nothing less but equal to the best grammar school students.

We wish Luka a successful and fulfilled life and we hope he will hold on to memories of his high school and that determined English teacher.

Best in English

PIŠE Ana Topić, prof.

The Best In English contest is a truly European online English language competition, open to all secondary schools within the EU and beyond. The test is designed for high school students aged between 15 and 19 and organized by the Institute for competencies development and the Czech - US agency.

17 612 students from 750 schools in 29 countries applied for the competition. When it comes to Croatia, 88 schools with 1985 students took part in the contest on the 30th November 2017.

Certificates were awarded in April 2018 by Ms.Iva Kušek on behalf of BHV Education to students who

entered the competition. Listed below are the names of our students who competed and had excellent results: Ivan Šimunović, Roko Grgić, Manuela Buzov, Maja Alfirević, Antea Granić, Nikolina Skoko, Karlo Musa, Andrijana Šarolić, Nora Sinovčić, Mía Radačić, Bruna Banić, Roko Jurić, Bepo Buttiglieri, Karlo Palinić and Andrea Vukojević.

Due to good results and general student approval of the competition, which consists of listening comprehension, reading comprehension and use of English,

we decided to take part in this year's contest. Our representatives for 2018 competition were: Antonio Orlić, Ella Kuko, Manuela Buzov, Sara Serdar, Andrijana Šarolić, Mari-na Belošević, Anton Jujnović, Karla Leona Zorica, Luka Kučić, Lovre Lacić, Roko Čeko, Tino Radovano- vić and Manuela Barrio Saavedra.

We congratulate them and look forward to future contests, which are always a new challenge and opportunity for improving our students' experience and language proficiency level.

A VISIT BY TARA STORTS

Beautiful differences

High school teacher from USA introduced us to the rules in American schools

PIŠE

Manuela Buzov, g2.m

ILUSTRACIJA

Luka Masnić, g1.b

Think about the rules you must follow every day. How much do they limit your freedom? What are the consequences of breaking them? We never knew the extent of our freedom until we've been paid a visit by Tara Storts. She introduced herself to us through a presentation with a twist; it was sort of a game of "get to know me". We found out that she is a high school teacher from Minnesota who teaches P.E. Then she introduced us to the rules in American schools. We were surprised to see how strict their school rules are.

American students have less subjects than we do, but they spend most of their waking day at school. Every school has a cafeteria, a football stadium and their own football teams. Students often take up sports because they're fun and one of the best ways to earn a scholarship.

The fact that we didn't have school

uniforms baffled her, because it's a normal and necessary in America. Students are not allowed to leave school grounds during or inbetween classes. They have lockers to keep all that they'll need during the day. Because of events such as 9/11, the Columbine shooting and prominence of school shootings over the years, their security is really tight. Students own identification cards, and pass through metal detectors before entering school grounds. They often have fire drills and other security drills. Use of substances such as drugs, alcohol and cigarettes can get the students expelled. Even if they never used the substances on school grounds, because it's very frowned upon. Mental health is taken seriously, their teachers make sure that each child gets the support and help they need. Tara also let us know how lucky we are to have free college education. She is still paying her student loans off to this day.

We were baffled at what we found out that day, and how lucky we are to have very loose rules and to dress the way we wanted but also how our security measures were minimal, with very little security drills.

The main take away that we had is that both of our school systems could learn from each other. We're glad we had this experience to see the beautiful differences in our cultures.

Both of our school systems could learn from each other

On October 1st 2018 we attended the play based on William Shakespeare's tragedy "Macbeth" with our English teacher Ana Topić

Macbeth

PIŠE

Aurora Biljak, g3.m

ILUSTRACIJA

Karmen Vučemilović
Vranjić, g1.b

FOTOGRAFIJA

www.der-takt.de

Macbeth is, as mentioned before, a tragedy written by Shakespeare.

The plot begins with the appearance of Macbeth who is a brave and loyal Thane to King Duncan. After hearing from the witches that he will become the king of Scotland himself, Macbeth, consumed by ambition and greed, makes a decision to kill King Duncan so that the prophecy could take place. This idea is more than encouraged by his wife who even helps him in the process when he starts to get paranoid and panics. Afterwards, Macbeth's guilt, fear, and paranoia lead him to commit even more murders to secure his power. His confidence in the prophecies eventually leads to his downfall and he is overthrown and killed by those he has wronged. And

his wife, haunted by the "blood on her hands", ends up committing suicide because she can't take the guilt she feels.

The show itself was done rather simplistic, but not in a bad way. The props were made out of two, what it seemed like, cardboard cutouts. One side had a drawing of a stone wall on it to represent the castle whilst the other side had a green scenery on it to represent the woods or open space. The costumes were amazing as well! The ones that definitely stood out to me were the witches costumes- done in an organized yet messy way. And of course I need to mention the actors who did an amazing job portraying the characters. They brought them to life and through the show you could really feel how hard they worked on it. Also worth mentioning, Shakespeare is known for his complicated plays full of words we can't even pronounce let alone learn by heart, but the actors did it perfectly, I dare say flawless. Overall, the show was amazing and it left a really amazing and wonderful memory so I'm glad I had the chance to experience it. Hopefully, next year we will be able to attend other shows The American Drama Group Europe prepares!

Our house

PIŠE

Maja Glibota, 1.g

FOTOGRAFIJA

Ante Čizmić/
Hanza Media

On the November 27, my classmates and I went to see popular musical Our house.

It was held in the Croatian National Theatre in Split. Many young actors from Grammar school (Prva gimnazija) performed in the musical together with students from Astor College in Dover, UK.

Our House is a popular West End music from 2002 that relies on songs from the British Madness group, and some of their greatest hits ("Our House", "Baghdad Trousers", "It Must Be Love"), that were the main inspiration for librettist Tim Firth to write a story.

It is about Joe Casey, a young man from London's working district, Camden Town, who has to make important decisions in his life. He is raised without a father, but he has a lot of support from his mother Kath, close friends Lewis and Emmo and girlfriend Sara. Joe is aware of the "street" challenges and easier ways how to succeed in life. There is also a

Dover Astor College and Split First Grammar School in the 9th musical coproduction

small criminal Reecey who wants Casey to be on his side. Through songs combining pop, ska and new wave music, dialogs and dance numbers, we track two possible stories – the one about Joe following bad pattern in life as well as the one where Joe, after making a wrong decision, is trying to get back on the right track. It's just the end of the musical that reveals Joe's decision, the right one.

Actors are teenagers from the UK and Croatia: Ivan Klepež, Anđela Brzović, Mara Šaponjić, Josip Bradari, Kajo Kušćević etc. are just some of many who participated in musical. They all made a great effort and performed extraordinary.

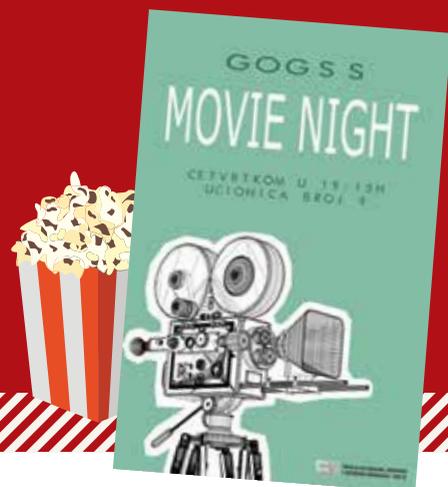
I love the concept of young people exploring their talents and acting. We enjoyed watching this musical and songs from musical are really catchy and fun. I think a lot of people would also enjoy watching it, so if you have a chance to see it, do not miss it.

POSEBNI ŠKOLSKI PROGRAMI

Filmske večeri

Održavaju se svaki drugi četvrtak u 19.15 sati. Zajedno biramo filmove, a nakon odgledanog filma, slijedi dinamična i žustra rasprava. Do sada smo na filmskim večerima gledali:

- **Black Mirror – Nosedive (Season 3/Episode 1)**
- **Web Junkies**
- **The Breakfast Club**
- **Super Size Me**
- **Juno**
- **Loving Vincent**
- **Hitchhiker's Guide to the Galaxy**
- **Kelebekler (Leptiri) – Festival mediteranskog filma Split**
- **Buža**
- **Shutter Island**
- **The Century of the Self – Happiness Machines (Episode 1)**
- **Šišanje**
- **Captain Fantastic**

FILMSKA KRITIKA

Shutter Island

PRIPREMIO Lovre Lacić, 3.g
ILUSTRACIJA Mel Marcelo

Za sve koji vole duboke dileme, pomalo strašnu stranu filmske umjetnosti i film koji će vas potaknuti na razmišljanje, definitivno vjerujem da je „Shutter Island“ pravi izbor.

Mala je granica između pribranosti i ludila kao i imaginacije i stvarnosti. Možemo li ne uočiti te granice? Život američkog maršala Teddija Daniela preokrenuo se dolaskom na otok Shutter 1954. godine. Na otoku se nalazi ustanova pod nazivom Ashcliff, bolnica za najteže psihijatrijske slučajeve i mentalno bolesne kriminalce. Teddi dolazi na otok uz pratnju novog policijskog partnera kako bi istražio nestanak pacijentice Rachel Solando. Cijeli otok, pa tako i osoblje, obavijeno je tajnovitim i mističnim osjećajem koji traje do samog kraja filma. Teddi se konstantno prisjeća svoje tragično preminule žene Dolores kao i mučnih iskustava iz rata. Kako vrijeme odmiče Teddi se sve više gubi, a snovi o njevoj ženi i piromanu Laeddisu koji je kriv za njenu smrt postaju strašniji. U toj igri Teddi se bori s tajnovitim osobljem za koje misli da radi protiv njega te želi što prije pronaći odbjegliu pacijenticu i pobjeći sa zagonetnog otoka. Na

rubu ludila ne zna ni sam tko je, što gledateljima pruža dvojbenu kraj.

„Shutter Island“ je nastao na temelju novele Dennisa Lehane, a film je publici predstavljen 2010. godine. Žanr je psihološki triler, film je režirao jedan od velikana režije – Martin Scorsese. Tvorac je filmova „Goodfellas“, „Taxi Driver“, „The Wolf of Wall Street“. Glavna uloga američkog maršala dana Leonardu DiCapriju, filmu daje uvjerljivost, a nama gledateljima povjerenje u sam lik.

Neki kažu da je kraj filma predvidljiv, neki da je Leonardo DiCaprio bio premlad za ulogu, a neki vjeruju kako je kraj neobjašnjen i zbunjujuć. Ne vidim nikakve nedostatke filma i vjerujem da je genijalan ovakav kakav je. Osobno mi je ovo jedan od dražih filmova upravo zbog toga što se temelji na ljudskoj psihi koja je tako prevrtljiva, nepredvidljiva i ne baš uvijek shvatljiva. Za sve koji vole duboke dileme, pomalo strašnu stranu filmske umjetnosti i film koji će vas potaknuti na razmišljanje, definitivno vjerujem da je „Shutter Island“ pravi izbor.

PRVI DAN

POLAZAK!

Dogovoren polazak bio je 9. rujna u 4 sata ujutro, ali naravno, kad je moj razred u pitanju, ništa ne može krenuti na vrijeme. Krenuli smo s desetominutnim zakašnjenjem uzbuđeni zbog iskustava koja nas čekaju. Entuzijizam nije dugo trajao, jer nakon manje od pola sata svi u busu su spavali kao topovi. Muk i tišina trajali su do Zagreba, našeg prvog stajališta. Obećano nam je petnaest minuta pauze, ali opet, kako u ovom razredu ništa ne kreće na vrijeme, nakon više od sat vremena smo napokon krenuli, pospani i iznenađeni zagrebačkom vrućinom. Beč je bio naše prvo odredište. Oduševila me razina organizacije i bontona stanovnika, nešto čega svakako nedostaje u Splitu. Hotel u kojem smo bili smješteni izvrsno je organiziran i jako udoban, ali nismo dugo uživali u njemu. Obilazak smo počeli šetnjom do bečke katedrale. Izgrađena usred trga, kao zadivljujući spomenik austrijske kulture, oduzimala je dah kao i sve oko nje. Te večeri išli smo u zabavni park Prater, gdje su mnogi iskušali hrabrost na izazovnim vožnjama, a neki i požalili. Sve je to bilo jako zabavno, ali došlo je vrijeme za odmor, trebalo je krenuti dalje.

DRUGI DAN

SCHÖNBRUNN I PUT DO PRAGA!

Nakon premalo sna žurno smo se spustili na doručak koji je bio začuđujuće ukusan i zasitan. Ta energija bila nam je prijeko potrebna za razgledanje Schönbrunn, veličanstvene palače od koje se granaju ulice cijeloga grada, epicentar Beča. Unutrašnjost palače ispunjena je zanimljivim povijesnim prostorijama, slikama i zgodama, ali vanjski dio je taj koji je obarao s nogu. Vrt koji se činio kao pola Splita, vodi prema fontani uređenoj skulpturama antičkog stila, s Neptunom kao glavnom atrakcijom. Iznad fontane je brdo, a na njemu još jedna građevina s pozlaćenim kipom orla iznad ulaza. S vrha tog brda vidio se cijeli grad. Odugovlačio sam

odlazak koliko god sam mogao, ali na koncu je trebalo krenuti. Pozdravljajući Beč, uputili smo se u Češku. Vožnja je u najmanju ruku bila zanimljiva prvenstveno radi širokog opusa glazbe koju je omogućio naš vodič u suradnji s razredom. Slušajući sve, od Dua Lipa do Doris Dragović, napokon smo stigli i u Prag. Hotel nas nije zadovoljio, bilo je svega, od sumnjivih stražara, do nepostojanja kvake na vratima zahoda. Bili smo poprilično zabrinuti u početku, ali smo se brzo navikli. Glavno odredište bio je dućan Albert, spase-nje u tamnim trenucima. Sve što nam je nedostajalo, našli smo u Albertu. Noći u klubovima bile su zabavne, ali zamarajuće. Većina nas je zaronila u san do određene ure, ali ne i Jure, naš vodič

MATURALNO PUTOVANJE 9. - 15. 9. 2018.

Tajni dnevnik s jednog maturalca

PRIPREMIO
Ivan Botica, 4.g

ILUSTRACIJE
Antonia Antoinette Škarpa, g1.b
www.colourbox.com

SLOG / BROJ 20 / 2019

TREĆI DAN

DOMINACIJA METROA

Posjeti mostu na rijeci Vltavi i praškoj katedrali bili su jako zanimljivi, ali odviše dugi. Zanimljivo je bilo vidjeti kako je Franz Kafka zapravo bio jako nizak. Svakako, bila je to dobra prilika za odmoriti tijelo i um. Slobodno vrijeme koristili smo najčešće za spremanje, odmor, kave i slično. Najne očekivanija stvar koja me zadivila bila je metro sustav. Jednostavan za snalaženje, redoviti vlakovi svakih minutu do dvije, brzi kao sam vrag. Uvijek je bio užitak vraćati se u hotel.

ČETVRTI DAN

NAVIJAČKI DUH

Večer U Fleku bila je izvanredna. Tradicionalni češki gulaš i krigla crnog piva za večeru, nešto je najzdravije što smo pojeli u jako dugo vremena. Naravno, kraj ploče Hajduka nastala je halabuka od strane navijača jer U Fleku nisi bio, ako se kraj ploče nisi slikao.

PETI DAN

KULTURNI ŠOK!

Pred kraj putovanja proveli smo jedno poslijepodne u Dresdenu. Njemačka arhitektura i umjetnost ostavila je malo koga ravnodušnim. Ulice čiste kao suza, kulturni spomenici svakih deset metara i Umjetnička galerija bolje uređena od naše čitave države, bili su melem za oči. Zadnju večer ostao sam u sobi. Nije mi jasno kako su ostali mogli sve četiri večeri u klub, ali eto, jesu. Za divno čudo, zadnju večer nitko se nije naspavao pa smo umorni krenuli do Bratislave.

SEDMI DAN

RASTANAK

Vožnja natrag bila je jako živahna prvih petnaest minuta, prije nego što su svi pozaspali. U zadnjem dijelu puta još smo malo slušali pjesme i zafrkavali se, ali znali smo da svim dobrim stvarima mora doći kraj. Upoznali smo različite kulture, ljude iz škole koje prije nismo znali pa čak i Bosance s druge ekskurzije. Napokon ugledasmo splitska svjetla. Oprostili smo se s vodičem teška srca i vratili se kući s mnoštvom novih, divnih uspomena i snažnom željom za jušnim objedom.

ŠESTI DAN

McDONALD'S U SLOVAČKOJ

Ručak u Bratislavi mnoge nije oduševio. Neki su svratili u McDonald's, a ostali su se zaklinjali životom da je tu bio najbolji ručak ikad. Bratislava je bila savršena lokacija za sjediti u kafiću i odmori-ti se, opružiti noge prije putovanja natrag. Bilo je iznimno mirno u gradu, jer je kod njih gotovo sve već u subotu popodne zatvoreno.

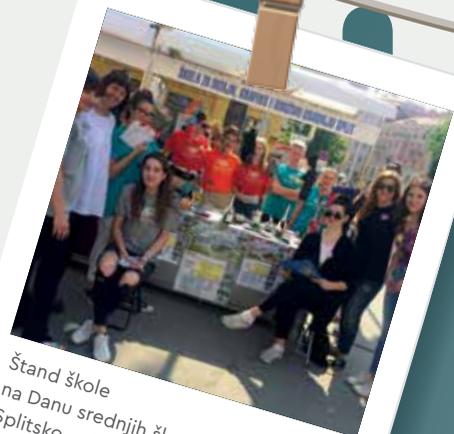

SLOG / BROJ 20 / 2019

minijature

Naša Škola tijekom jedne školske godine zabilježi mnoštvo događanja i aktivnosti. Neke smo Vam detaljno predstavili u ovoj rubrici, a na druge, ne manje važne, osvrnut ćemo se kratko, ali slatko!

PRIPREMILA
Iris Bečica, g4.m

Štand škole
na Danu srednjih škola
Splitsko – dalmatinske županije

Posjet najvećoj besplatnoj
IT konferenciji u Hrvatskoj – DUMP DAYS

Upravljanje osobnim financijama –
novi fakultativni predmet u našoj Školi

Mediji u suvremenom društvu –
novi fakultativni predmet u našoj Školi

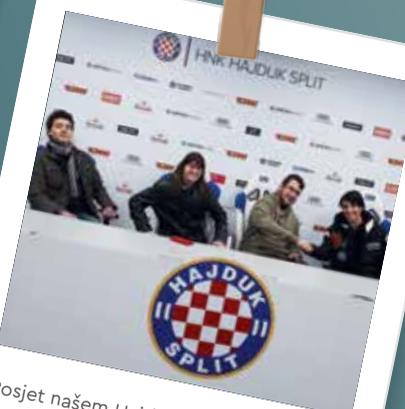
Sudjelovanje na
Festivalu matematike Split

Predavanje o Bauhausu
na Zlatnoj večeri matematike

Posjet učenika Gimnazije održivog
razvoja splitskom PMF-u

Posjet našem Hajduku

Natjecanje u skijanju na Kupresu

Humanitarna utrka za Vukovar

Humanitarna prodajna izložba
radova učenika

Tradicionalni splitski ples
srednjoškolaca na Rivi

TEMA BROJA

Posao snova – posao budućnosti

Budućnost je već tu. Svi smo odgovorni za promjene koje ona donosi kroz odluke koje donosimo kao građani, potrošači i ulagači

PIŠE

Filip Skoko, g4.m

ILUSTRACIJA

www.colourbox.com

Četvrta industrijska revolucija, ili

Industrija 4.0, proces je povezivanja automatiziranih sustava, razvoj razmjene podataka, razvoj cyber-fizičkih sustava, robota, umjetne inteligencije, Interneta, 3D tiska, medicine, nanotehnologije i biotehnologije, znanosti i energije. Nasljednica je triju ranijih industrijskih revolucija koje su dovele do značajnih poboljšanja produktivnosti i promijenile živote ljudi širom svijeta.

Prva industrijska revolucija koristila je vodu i paru kako bi mehanizirala proizvodnju. Druga je koristila struju za masovnu proizvodnju, dok je Treća koristila digitalizaciju i informatičke tehnologije. Mi stojimo na samom početku Četvrte industrijske revolucije koja, između ostalog, ima za cilj povezati i decentralizirati automatizirane sustave.

Četvrta industrijska revolucija tek je u začetku, ali neke države i kompanije već počinju s planiranjem i predviđanjem promjena koje ona neminovno donosi. Njemačka je jedna od prvih započela projekt pod nazivom „Industrie 4.0“ kako bi digitalizirala proizvodnju. Neke poznate kompanije poput Applea i Microsofta su također svijesne promjena koje dolaze i imaju svoje planove, no ne žele ih plasirati u javnosti.

Nova industrijska revolucija imat će velik utjecaj na mnoštvo ljudi i poslove kojima se bave. Kao prvo, potpuna automatizacija znači manje radnih mjesta za ljude koji se bave proizvodnjom. Također, važno je spomenuti da se predviđa da će Četvrta industrijska revolucija vjerojatno povećati društvenu nejednakost, pa će inovatori, dioničari i investitori imati veći postotak bogatstva u usporedbi s njihovim udjelom na tržištu rada. Otvorit će se nova radna mjesta, a neka stara će nestati. Problem može nastati ako se veći dio promjene bude odnosio na zatvaranje radnih mjesta.

Kako se fizički, digitalni i biološki svjetovi razvijaju, nove tehnologije i platforme će omogućiti građanima da se uključe u upravljanje svojom državom, da imaju većeg udjela u vlasti, da izraze svoje mišljenje, koordiniraju akcije, pa čak

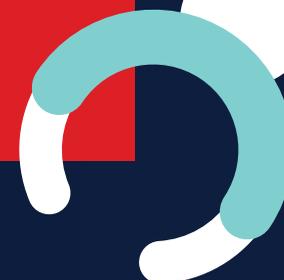
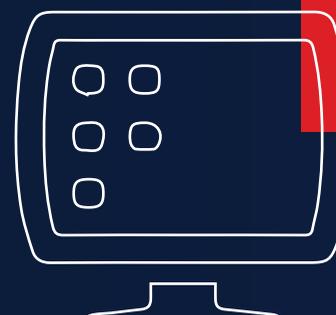
i zaobiđu nadzor vlasti. U isto vrijeme, vlade država će imati nove tehnološke mogućnosti kojima mogu povećati kontrolu nad populacijom (prije svega pomoću nadzornih tehnologija i sposobnosti kontrole digitalnih medija).

Četvrta industrijska revolucija uvelike će utjecati na nas kao pojedince, na našu privatnost, poimanje vlasništva, naše ponašanje u ulozi potrošača. Utjecat će na vrijeme koje posvećujemo poslu i razonodi, način na koji razvijamo naše karijere, kultiviramo naše vještine, upoznajemo ljude i njegujemo odnose s

■ **Četvrta industrijska revolucija će uvelike utjecati na nas kao pojedince, na našu privatnost, poimanje vlasništva, naše ponašanje u ulozi potrošača.**

njima. Briga o privatnosti će također biti jedan od najvećih izazova koje donose nove informacijske tehnologije. Instinktivno znamo kako je pravo na privatnost osnovno pravo svakog čovjeka, ali ipak će se gubitak privatnosti samo povećavati u vremenu koje dolazi.

Četvrta industrijska revolucija je nešto u čemu svi sudjelujemo. Svi smo odgovorni za promjene koje ona donosi kroz odluke koje donosimo kao građani, potrošači i ulagači. Trebamo oblikovati budućnost tako da radi za sve nas stavljajući ljude na prvo mjesto. Prema najcrnjem scenariju, Industrija 4.0 ima potencijal „robotizirati“ čovječanstvo i oduzeti nam naše srce i dušu. No, s druge strane, ona ima potencijal razvoja najvećih ljudskih vrlina – kreativnosti, empatije, suradnje te može „podići“ čovječanstvo na novu razinu kolektivne i moralne svijesti.

POSAO SNOVA – POSAO BUDUĆNOSTI

Hrvatska u kontekstu Četvrte industrijske revolucije

Prema istraživanjima Svjetskog ekonomskog foruma, Hrvatska još uvijek nije spremna za izazove koje donosi nova industrijska revolucija

PIŠE

Lucija Muslim, g4.m

ILUSTRACIJA

Duje Carić, g3.b; Dean Šolaja, g3.b

U današnje vrijeme, u kojem smo svjedoci velikih promjena u razvitku tehnologije, a koje su nam se do nedavno činile nezamislive, shvaćamo da dolazi novo doba. Razvitkom tehnologije 3D printanja, autonomnog transporta, razvitkom robotike, upotrebom umjetne inteligencije i virtualne stvarnosti, shvaćamo kako smo sudionici stvaranja Četvrte industrijske revolucije, a njen učinak ćemo jako brzo osjetiti. Koliko god nam dobrih i korisnih stvari ona donosi, donosi i neke probleme. Tako tehnologija mijenja buduća zanimanja i mnoga čini nepotrebnim, usporedno s tim mijenja i odnose unutar kompanija, načine zapošljavanja, ali i praćenja i vrednovanja zaposlenika. Prema tome, uskoro možemo očekivati mogućnost zamjene ljudske radne snage (na mjestima poput računovođa, blagajnika ili radnika u tvornici) robotima. Ipak, roboti ne mogu nadmašiti ljudsku kreativnost i inteligenciju, pa će određena radna mjesta ovom promjenom ostati netaknuta.

Pojavom Četvrte industrijske revolucije postavlja se pitanje spremnosti Hrvatske kao ze-

mlje u petogodišnjem članstvu Europske unije na promjene koje ona donosi. U istraživanju koje je proveo Svjetski ekonomski forum analizirala se spremnost za budućnost proizvodnje kroz dvije komponente, a to su struktura proizvodnje i pokretači proizvodnje. Pri tome, procjena uključuje 59 pokazatelja i obuhvaća 100 zemalja koje pokrivaju sve regije svijeta na ljestvici od 0 (najlošiji rezultat) do 10 (najbolji rezultat). Zemlje su podijeljene u četiri kategorije: prvu kategoriju čine vodeće, drugu kategoriju čine „legacy“, odnosno zemlje s nasljeđem, treću kategoriju čine ze-

Prema Indeksu digitalnoga gospodarstva i društva za 2018., Hrvatska je zauzela 22. mjesto s vrijednošću indeksa 46,7 među 28 država članica Europske unije.

mlje s visokim potencijalom, a posljednja kategorija su „nascent“, odnosno zemlje s ograničenom proizvodnom bazom, koje pokazuju nisku razinu spremnosti za budućnost kroz slabe performanse u svim proizvodnim komponentama. Prema rezultatima tog istraživanja, možemo uočiti kako Hrvatska još uvijek nije u potpunosti spremna za budućnost proizvodnje. Istraživanja pokazuju kako Hrvatska spada u posljednju kategoriju tj. „nascent“ kategoriju, u kojoj se nalazi najveći broj zemalja (njih 58). Hrvatska se prema analizi „pokretača proizvodnje“ nalazi na 37. mjestu (s vrijednošću 4,9), a prema analizi „strukture proizvodnje“ na 51. mjestu (s vrijednošću 5,5).

Pitanje spremnosti Hrvatske na promjene koje donosi Četvrta industrijska revolucija, moguće je promatrati i na temelju analiza i procjena provedenih u okviru istraživanja koja uključuju usporedbe zemalja na temelju različitih kompozitnih indeksa. Naime, prema Indeksu digitalnoga gospodarstva i društva za 2018. koji objavljuje Europska komisija, Hrvatska je zauzela 22. mjesto s

vrijednošću indeksa 46,7 među 28 država članica Europske unije. Tako se nalazi u skupini manje uspješnih zemalja uz Rumunjsku, Grčku, Bugarsku, Italiju, Poljsku, Mađarsku, Cipar i Slovačku. Prema rezultatima ovih istraživanja možemo uočiti kako Hrvatsku čeka poprilično dugačak put za ostvarenje boljih rezultata. Možemo uočiti kako se Hrvatska polagano i pažljivo razvija te kreće prema boljim rezultatima.

Za kraj mogu reći da koliko god nas privlačio bolji i veći napredak u Četvrtoj industrijskoj revoluciji, to ne mora uvijek biti dobro i korisno. Uzmimo primjer razvoja robotike: roboti, za razliku od ljudi, mogu raditi neprekidno i ne treba im isplaćivati plaću. Tako postoji velika mogućnost da će zamijeniti ljude i prouzročiti povećanje nezaposlenosti, barem na početku revolucije tj. dok ne dođe do prekvalifikacije ljudi i otvaranja većeg broja radnih mjesta u zanimanjima koja još ni ne postoje. Zato budimo pametni i polaganim korakom krenimo u Četvrtu industrijsku revoluciju.

Svaki posao budućnosti treba biti i posao snova. Želim biti web dizajner kako bih i ja jednom „udahnuła“ život običnoj web stranici. Možda neću spašavati ljudske živote, čuvati zakone, a ni gasiti požare diljem svijeta, ali svakako želim dati svoj obol stvaranju nove budućnosti pune promjena.

Lucija Grubić, g2.m

POSLO SNOVA – POSLO BUDUĆNOSTI

Koje su vještine učenicima potrebne u 21. stoljeću?

Rješavanje problema, kritičko razmišljanje i kreativnost najpoželjnije su vještine 21. stoljeća

PRIPREMILA

Petra Budiša, g4.m

ILUSTRACIJE

Fani Velagić, g3.b; Josip Juretić, g3.b

Razlika između vještina koje učenici uče i vještina koje su potrebne ljudima postaje sve veća. Prema izvješću Svjetskog ekonomskog foruma „Nove vizije obrazovanja: poticanje socijalnog i emocionalnog učenja kroz tehnologiju“, tradicionalni načini učenja ne pomažu učenicima da budu uspješni. Današnji kandidati za posao moraju biti u mogućnosti surađivati, komunicirati i rješavati kompleksne probleme, a te vještine se razvijaju uglavnom kroz socijalno i emocionalno učenje (eng. social and emotional learning – SEL). U kombinaciji s tradicionalnim vještinama, ova društvena i emocionalna sposobnost osposobit će učenike za uspjeh u digitalnoj ekonomiji. Analiza 213 raznih studija, pokazala je da su studenti koji su primili instrukcije iz SEL-a, postigli rezultate s 11% više bodova od onih koji nisu imali iste. SEL potencijalno vodi dugoročnim koristima, kao što su veća stopa zapošljavanja i ispunjenje obrazovnih potreba. Tvorci politika, edukatori, roditelji, tvrtke, istraživači, tehnološki razvojni inženjeri, investitori i nevladine organizacije trebali bi udruženim snagama raditi na tome da razvoj socijalnih i emocionalnih vještina postane zajednički cilj obrazovnih sustava u cijelom svijetu.

IZVOR: Svjetski ekonomski forum, „Nove vizije obrazovanja: poticanje socijalnog i emocionalnog učenja kroz tehnologiju“ http://www3.weforum.org/docs/WEF_New_Vision_for_Education.pdf

Drugo izvješće „Budućnost radnih mjesta“ pokrenuto tijekom godišnjeg sastanka Svjetskog ekonomskog foruma 2016. u Davosu, razmatralo je zapošljavanje, vještine i radnu snagu u budućnosti. U izvješću se pitalo glavne službenike za ljudske resurse i službenike za strategiju vodećih globalnih poslodavaca što trenutne promjene znače, specifično za vještine i zapošljavanje u svim industrijama i zemljama. Izdvojili su deset vještina za koje su smatrali da će biti ključne 2020. godine, a koje se uvelike razlikuju od onih traženih 2015. godine.

TOP 2020.

1. Rješavanje kompleksnih problema
2. Kritičko razmišljanje
3. Kreativnost
4. Upravljanje ljudskim resursima
5. Suradnja s drugima
6. Emocionalna inteligencija
7. Etičko prosuđivanje i odlučivanje
8. Usmjerenost na klijenta
9. Pregovaračke sposobnosti
10. Kognitivna fleksibilnost

TOP 2015.

1. Rješavanje kompleksnih problema
2. Suradnja s drugima
3. Upravljanje ljudskim resursima
4. Kritičko razmišljanje
5. Pregovaračke sposobnosti
6. Kontrola kvalitete
7. Usmjerenost na klijenta
8. Etičko prosuđivanje i odlučivanje
9. Aktivno slušanje
10. Kreativnost

Ako je vaš posao snova ujedno i posao vaše budućnosti, možete se smatrati naj sretnijim čovjekom na cijeloj zemaljskoj kugli.

Ivan Perdić – Lukačević, g2.m

Volim umjetnost, volim sve što uljepšava čovjekovu okolinu. Zamišljam sebe kako mirno sjedim na stolcu koji se vrti, nosim stezник za leđa i ispijam čaj od jabuke i cimeta. I pišem, pišem... Adolescenti se pronalaze u mojim djelima i tumače ih na svojstven način. Dolaze na moja predavanja gdje zajedno obrađujemo literarna djela. O meni razgovaraju, njima sam uzor. Moje ime je zapisano...

Issa Ćudina, g2.m

Želim crtati likove, kreirati oružje za igrice i raditi animacije. Cilj mi je izrada igrice koja bi bila virtualna realnost. U igrici bih se kretao kao u stvarnom životu, gledao bih i osjećao sve ono što osjeća i pravo ljudsko biće. Sve to bilo bi moguće uz pomoć senzornih odijela koja bi replicirala svaki dodir (toplino/hladnoću), svaki bolni udarac. Ovaj bi izum potpuno promijenio svijet igara.

Ante Gazibara, g2.m

Ništa ne može zamijeniti osjećaj euforije koji nastane kad dobiješ savršenu misao, savršen stih. Dok god imam ruke i olovku među prstima, živjet ću svoj san.

Manuela Buzov, g2.m

VELIKO ISTRAŽIVANJE

Jesu li naši maturanti spremni za poslove budućnosti?

Istražili smo kako maturanti naše škole gledaju na svoju profesionalnu budućnost, koje vještine smatraju da već posjeduju, a koje bi trebali dodatno razvijati

PRIPREMILE

Tea Tokić, 4.g; Karla Borić, 4.g; Ana Maria Ugrin, pedagoginja

ILUSTRACIJA

Katarina Milan Stude, g3.b; Ivan Vuković, g3.b; Sonia Knezović, g3.b, Dean Šolaja, g3.b

Svijet rada se brzo mijenja, donoseći pri tom nove izazove i prilike. Iako nedavna izvješća o zapošljavanju pokazuju poboljšanja, mladi su najgore pogođeni učinkom recesije na tržište rada. Globalna nezaposlenost mladih dosegla je brojku od preko 73 milijuna u 2014. godini, s vrhuncem blizu 50% nezaposlenih mladih u europskim zemljama.

Međutim, Četvrta industrijska revolucija u kojoj živimo i radimo, također znači stvaranje mnoštva

novih radnih mjesta. Procjenjuje se da će šest od deset mladih koji ulaze u svijet rada do 2025. godine raditi u zanimanjima koja danas ne postoje. Od ključne je važnosti osigurati da mladi ljudi budu spremni za takve izazove tržišta rada.

Kako se naši maturanti približavaju završetku srednje škole, osjećaju sve veći pritisak oko izbora posla ili karijere koje bi mogli poželjeti u budućnosti. Postoji mnogo mogućnosti, toliko različitih vrsta poslova i karijera

u već postojećim industrijama, a postoje i drugi putevi i zanimanja koji se tek pojavljuju. Kako se naši maturanti osjećaju u ovakvom neizvjesnom okruženju?

Proveli smo istraživanje na 107 maturanata naše škole koji se obrazuju u devet različitih obrazovnih smjerova iz umjetničkog i grafičkog područja i na području održivog razvoja. Cilj nam je bio saznati njihovo mišljenje o zahtjevima budućih poslova i njihovim očekivanjima vezanim uz vlastitu budućnost.

1 Ovo pitanje sadrži 12 tvrdnji o tome kako ljudi razmišljaju o zanimanju ili poslu koji će vjerojatno raditi jednom kad završe obrazovanje. **Odgovor „slažem se“ znači potpuno ili djelomično slaganje s tvrdnjom, a odgovor „ne slažem“ znači potpuno ili djelomično neslaganje s tvrdnjom**

■ SLAŽEM SE ■ NE SLAŽEM SE

Nema smisla donositi odluke o zanimanju kad je budućnost neizvjesna.

Vrlo malo znam o zahtjevima pojedinih zanimanja.

Toliko toga me interesira da se teško mogu odlučiti za konkretno zanimanje.

Izbor zanimanja moraš učiniti sam

Ne brinem se previše oko izbora budućeg zanimanja

Ne znam kako bih ostvario/la da se zaposlim tamo gdje želim

U našem promjenjivom gospodarstvu, pohađanje fakulteta nije jedini put do uspješne karijere. Poslovi budućnosti zahtijevaju više od diplome kako bi se moglo natjecati u okruženju globalne ekonomije. Većina maturanata ima neki posao u vidu te aktivno razmišlja o njemu. Kada su u pitanju zahtjevi željenog posla, malo više od polovice učenika ne zna što očekivati i kako bi ostvarili zaposlenje u tom području. Bilo da nastave obrazovanje ili se odmah uključe na tržište rada, pripreme koje su pokrenuli pomoći će im da ostvare uspjeh. Svjesni su da izbor zanimanja moraju učiniti sami, jer su oni ti koji igraju aktivnu ulogu u svojoj budućnosti. Kako bi učvrstili temelje svoje odluke, većina će se obratiti bliskoj osobi koja već poznaje njihove želje.

Ako nisi siguran što želiš raditi u budućnosti, najbolje je pitati roditelje ili prijatelje za savjet

Rijetko razmišljam o tome što bih želio/la postati.

Često mijenjam mišljenje o tome kakvo zanimanje želim.

Razmišljam tek kad završim školu.

Ne znam jesu li moji profesionalni planovi realistični

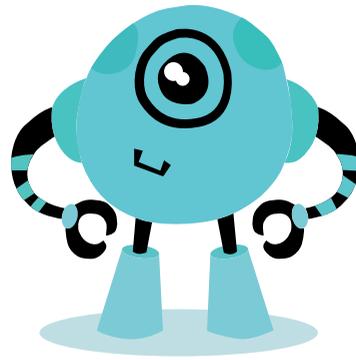

Zasad me nijedan posao posebno ne privlači

2 Kada razmišljate o budućem svijetu rada, kako se osjećate?

Većina maturanata osjeća se zabrinuto kada razmišlja o budućnosti, što i ne čudi s obzirom da se nalazimo u tranzicijskom periodu na tržištu rada i da Četvrta industrijska revolucija trenutno nudi više pitanja nego odgovora. Ostatak joj pristupa s osjećajem sigurnosti, dok je tek nekolicina nezainteresirana za svoju budućnost.

3 Oblik koji će radna snaga poprimiti u budućnosti bit će rezultat složenih, promjenjivih i konkurentnih snaga. Za koju od tih snaga smatraš da ima najveći utjecaj?

Naši maturanti su odrasli s tehnologijom i ona je nezamjenjiv dio njihova života, a i budućeg posla. S tehnološkim napret-

kom javlja se i složeni proces stvaranja i nestajanja radnih mjesta. Tehnološki napredak je proces strukturne promjene. Razvijaju se novi proizvodi, čineći stare zastarjelima. Predstavljaju se nove tehnike proizvodnje, koje zahtijevaju nove vještine, a neke stare vještine čine manje korisnima.

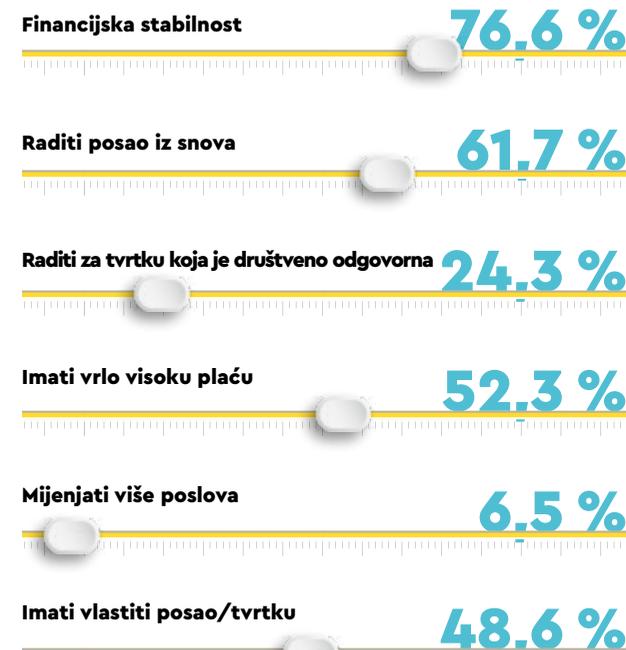

4 Označite četiri vještine za koje smatrate da ih već posjedujete.

Od vještina za koje maturanti smatraju da ih već posjeduju, ne iznenađuje da je kreativnost na prvom mjestu. Uz nju, vrlo visoko kotiraju komunikacija, pismenost te upornost.

5 Koje su vaše profesionalne težnje u sljedećih petnaest godina? Koja su to zanimanja budućnosti koja će im donijeti dobru plaću i sigurnost, pitaju se mnogi koji su potrazi za poslom iz snova.

7 Od nabrojanih deset vještina ključnih za rad u 21. stoljeću, izdvoji pet za koje smatraš da su najvažnije.

Kada su u pitanju vještine ključne za rad u 21. stoljeću, naši učenici su trebali odabrati pet najvažnijih za njihovu budućnost. Kada ovaj popis usporedimo s popisom vještina Svjetskog ekonomskog foruma (WEF) za 2020. godinu (vidi prethodni članak), možemo zaključiti da su naši učenici svjesni vještina koje su im potrebne u današnjoj ekonomiji. Oni kreativnost stavljaju na prvo mjesto i to ne iznenađuje s obzirom na zanimanja u našoj školi. Ono što WEF stavlja na prvo mjesto, rješavanje kompleksnih problema, naši učenici stavljaju tek na četvrto mjesto.

Emocionalna kompetencija i empatija koje mogu izgraditi povjerenje **42,1%**

Kreativnost – sposobnost eksperimentiranja, vizualizacije i promjene **77,6%**

Sposobnost samostalnog razumijevanja i rješavanja kompleksnih problema **58,9%**

Usredotočenost na klijenta i uslužnost kao prioritet u radu **40,2%**

Mentalna fleksibilnost – sposobnost učenja, kritičkog i umreženog razmišljanja **64,5%**

Posvećenost ljudima, slušanje i razmišljanje u odnosu s drugima **54,2%**

Sposobnost da kombiniranjem i restrukturiranjem i neproduktivni elementi postanu produktivni **29%**

Koordinacija timskog rada i dobra komunikacija s ostalim zaposlenicima **62,6%**

Pregovaračke sposobnosti – snalažljivost u novonastalim situacijama, koliko god one bile stresne i kritične **48,6%**

Prosudivanje i odlučivanje na temelju usporedbe korisnosti i štetnosti za kompaniju **17,8%**

6 Slažete li se s dolje navedenim tvrdnjama?

Većina maturanata je sigurna da će pronaći svoje mjesto u nekom od poslova i da će biti u finansijski boljoj situaciji od roditelja. Ipak, polovica ih misli da će to postići mijenjanjem više poslova tijekom svog života. Sigurnost zaposlenja u određenim granama gospodarstva sve je neizvjesnija, a budućnost donosi velike promjene na koje oni moraju biti spremni.

■ SLAŽEM SE ■ NE SLAŽEM SE

Optimističan/optimistična sam da će u budućnosti biti posla za mene

Mislim da ću tijekom života više puta mijenjati posao

Mislim da ću biti u boljoj finansijskoj situaciji od roditelja

POSAO SNOVA – POSAO BUDUĆNOSTI

Budućnost poslova i radnih mjesta

Ulazimo u razdoblje tranzicije koje će obilježiti gubitak mnogih radnih mjesta, ali i otvaranje novih

PIŠE Dino Ugarković, g4.m
ILUSTRACIJA Dean Šolaja, g3.b

Ništa više nije kao nekada. Živimo u dobu izrazito munjevitog tehnološkog i industrijskog napretka. Nove ideje, znanstvena otkrića i spoznaje o svijetu dovode nas do pomaka na područjima o kojima do prije nekoliko godina nismo mogli niti sanjati. Novi poslovi, zanimanja i radna mjesta neprestano priželjkjuju mladu radnu snagu, spremnu na neočekivane izazove koje nam budućnost donosi. Temelji znanja koje imamo nadopunjuju se novim vještinama koje trebamo usavršiti kako bismo se mogli uhvatiti u koštac s izazovima budućnosti.

Danas se tehnološki, socio-ekonomski, geopolitički i demografski čimbenici sjedinjuju u skladnu međusobnu interakciju kako bi stvorili jedinstveno tržište u sljedećih pet godina. Nekada razdvojene grane, kao npr. umjetna inteligencija i mehatronika, 3D-printanje i (bio) genetika, u današnje se vrijeme sjedinjuju u nova područja koja čekaju da tek budu istražena.

Posao mojih snova mora zadovoljiti tri kriterija; mora me učiniti sretnom, dati mi razlog da nastavim gurati granice nemogućeg i dopustiti mi da se kreativno izražavam.

Mia Vrlić, g2.m

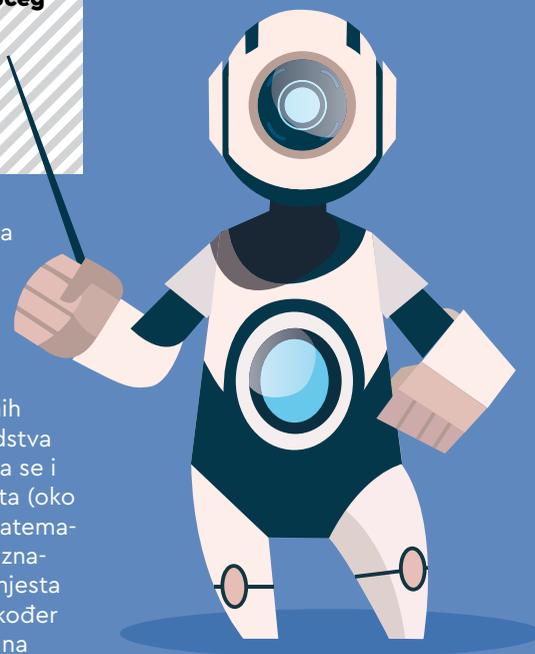
Ova će struja napretka sa sobom u zaborav povući i mnoga stara radna mjesta, što znači da nas očekuju strukturne promjene na tržištu rada. Ukupno će se izgubiti oko 7.1 milijuna radnih mjesta (područje računovodstva i administracije), ali predviđa se i otvaranje novih radnih mjesta (oko 2 milijuna) na područjima matematike, arhitekture, računalnih znanosti i inženjerstva. Radna mjesta u proizvodnji doživjet će također veliki pad, jer će mnoga radna

mjesta biti zamijenjena robotima.

Nove generacije, koje su trenutno u fazi upisivanja fakulteta i studiranja, moraju prihvatiti činjenicu da se njihova edukacija, ukoliko se zapošljavaju na nekima od ovih područja, neće završiti samim diplomiranjem, već će učenje i nadopunu znanja morati nastaviti tokom cijeloga života. Potraga za talentima koji će svoje kreativne ideje pretočiti u virtualnu stvarnost na gore navedenim područjima bit će jača nego ikad.

Opasnost od budućnosti bez posla mogla bi nastupiti ako već danas ne reagiraju (budući) zaposlenici i poslodavci. Promjena u stavu i načinu pristupa edukaciji i zaposlenju trebala bi biti jasna vladama diljem svijeta kako bi svojim industrijama i građanima pružili adekvatnu pomoć prilikom adaptacije na ovo vrijeme tranzicije. Tvrtke trebaju prestati biti pasivno-konzumeristički nastrojene prema postojećem kapitalu te u centar napretka postaviti razvoj talenata i strategiju traženja budućih radnih snaga.

A mi, mi trebamo preuzeti veću odgovornost u razvoju naših talenata i vještina kao i cjeloživotnom učenju kako bi se mogli prilagoditi vremenu pred nama.

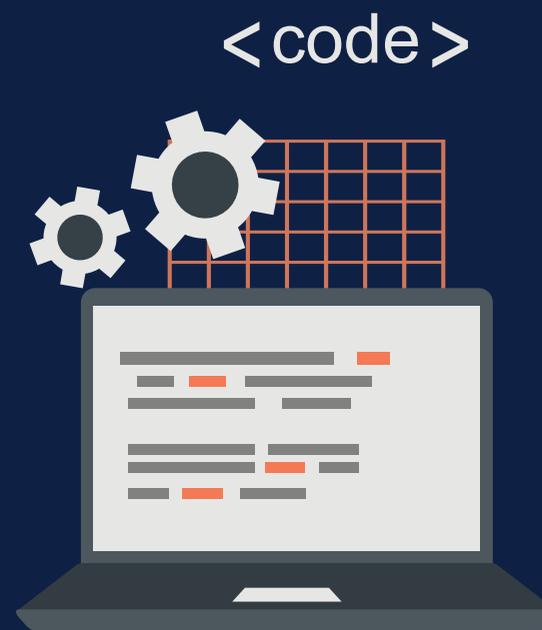
ZANIMANJE BUDUĆNOSTI

Web </> programer

ново zanimanje u našoj Školi

Prvi put u Hrvatskoj upisan je razred web programera, traženog i atraktivnog zanimanja

PRIPREMILI učenici g1.p i Nikolina Smilović, prof. str. pr.

Web programer je jedno od trenutno najtraženijih zanimanja na tržištu rada. Opravdanost potražnje vidi se u sadržajnosti Interneta. Internet je globalna mreža koja se sastoji od milijuna resursa, usluga i web stranica. Svaku web stranicu netko treba dizajnirati i programirati. Iznimno smo sretni što je MZO odobrilo naš novi smjer web programera koji, uz već postojeći program web dizajnera, daje mogućnost timskog rada i stvaranja kompletno funkcionalnog web sjedišta.

Web dizajner i web programer rade na istom projektu i ne mogu jedan bez drugoga, međutim opis njihovih poslova uvelike se razlikuje. Dizajnerske vještine odnose se na razvoj izgleda, grafike i sadržaja, a programerske „razvojne“ vještine na pisanje koda te razvoj baze podataka u svrhu funkcionalnosti sustava. O zahtjevnosti programskog razvoja svjedoči i

mogućnost opredjeljenja za razvoj prednjeg „front-end“ ili stražnjeg „back-end“ sučelja. Laički rečeno, web dizajner „iscrtava stranicu“, dok web programer gradi njezinu funkcionalnost u pozadini. Dobar primjer bila bi web trgovina; dizajner će iscrtati prikaz svih detalja te trgovine, a programer će riješiti spremanje u košaricu, provjeru stanja na skladištu te proces plaćanja i zaključak kupovine.

Zbog zahtjevnosti posla, zanimanje programe- ra zahtjeva smisao za analizu, dobru koncentraciju, strpljivost, urednost, ustrajnost i točnost u radu. Za uspješno obavljanje posla i daljnje napredovanje esencijalno je cjeloživotno učenje i praćenje razvoja tehnologije. Zanimanje postavlja dobre temelje za direktno uključivanje na tržište rada kao i za daljnji nastavak obrazovanja.

Prof. Smilović s prvom generacijom Web programera

Programiranje nije lagan posao, ali da jest, ne bi bio jedan od najtraženijih na svijetu, ne bismo imali ni ovoliko tehnoloških postignuća koliko danas imamo. Zbog toga uz programiranje i ide naziv „posao budućnosti“.

Nikola Filipović, g1.p

GOSTUJUĆE PREDAVANJE

Posao budućnosti – ČOVJEK vs RAČUNALO

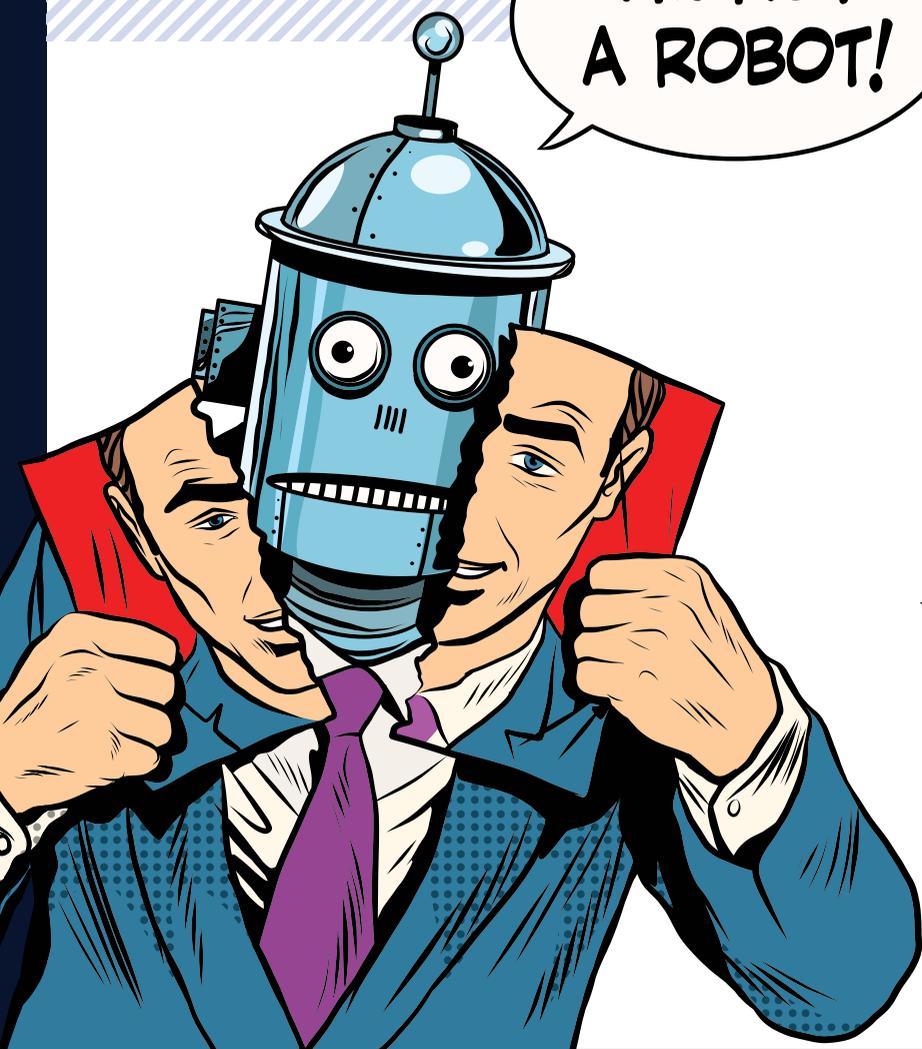
Kako dizajnirati svoju budućnost?

PIŠE Josipa Čelan, g4.m

ILUSTRACIJA Luciana Duplančić, g3.b; Fani Velagić, g3.b; www.colourbox.com

FOTOGRAFIJE Paula Srdanović, g4.m

I'M NOT
A ROBOT!

U životu postoji nekoliko trenutaka kada se od nas očekuje da odlučimo čime ćemo se baviti. S prvim od tih trenutaka suočavamo se krajem osnovne škole, kada se opredjeljujemo za srednju školu. U periodu srednje škole svatko od nas razvija se kao osoba i otkriva zapravo kakve interese u životu ima. To je doba eksperimentiranja i razvijanja naše svijesti o onome što mi zapravo želimo u životu. Gledamo naše starije prijatelje kako se osamostaljuju i ulaze u svijet odraslih. I onda dođe red na nas same. Toliko slušamo o fakultetima i maturi koji su neizbježna tema svakog ozbiljnijeg razgovora krajem srednje škole. Svima nam je cilj naći posao ili upisati fakultet koji, u jednu ruku želimo, ali i koji je tražen na tržištu rada. U tome nam pomažu svi oni koji su kroz to već prošli u želji da nam olakšaju izbor. Tako je naša Škola odlučila organizirati prezentaciju za sve nas znatiželjne maturante koji još tragaju za pravim životnim pozivom, ali i naše trećaše, koji će se vrlo brzo naći na mjestu maturanata.

Prezentaciju „Dizajniram svoju budućnost“ održala nam je gospođa Ivana Žižić, stručna savjetnica iz Algebre. Algebra je visoko učilište čiji

■ **Primjerima nam je pokazala koliko zapravo dobrih i zanimljivih stvari može proizaći iz kreativnog razmišljanja i gledanja na svijet drugačijim očima, jer čovjekova kreativnost nikad neće biti zamijenjena programiranim robotima.**

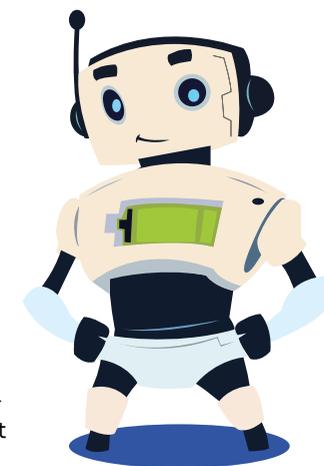
su nastavni programi bazirani na globalnim standardima i znanjima potrebnima za uspjeh na tržištu rada. O tome svjedoči i činjenica da 100% studenata Algebre pronalazi posao unutar šest mjeseci od diplome. Upravo to je razlog zašto je vrijedilo poslušati prezentaciju tako iskusnog i uigranog tima ljudi koji znaju o čemu pričaju kada govore o poslovima budućnosti. Prezentacija je sama po sebi bila dosta zanimljiva, a gospođa se trudila na interaktivan način održati komunikaciju s nama. Atmosfera je bila opuštena i vrijeme nam je brzo proletjelo dok smo slušali o zanimanjima koja su tražena u Četvrtoj industrijskoj revoluciji. Sadržaj je bio prilagođen našim interesima i stvarima koje većinu tinejdžera interesiraju. Gospođa iz Algebre je prizorima iz popularnih SF filmova i tv serija pokazala koliko je kompliciran, ali i zanimljiv rad s 3D animacijom te kako se iz ničega može stvoriti nešto tako realistično i vrijedno divljenja. Pokazala nam je da sve što zamislimo možemo prenijeti na ekran. Prikazom slika sa svog VR putovanja u inozemstvo dokazala nam je kako ni nebo više nije granica našim idejama i snovima. Primjerima nam je pokazala koliko zapravo dobrih i zanimljivih stvari može proizaći iz kreativnog razmišljanja i gledanja na svijet drugačijim očima, jer čovjekova kreativnost nikad neće biti zamijenjena programiranim robotima. Tehnologija nije tu samo radi čovjekove zabave; izmišljeni su razni uređaji i programi koji pomažu slijepim ili gluhim ljudima i tako im pružaju priliku da žive život svim svojim osjetilima.

Vidjevši koliko zapravo tehnološka otkrića, potaknuta čovjekovom kreativnošću mogu pomoći ljudima, u meni se javila

neka posebna želja da i ja dam sve od sebe, da na što bolji način iskoristim svoje znanje i ne dozvolim da išta stane na put mojoj kreativnosti, jer ona je baza svakog uspješnog projekta. Mislim da je upravo to i bila poruka ove prezentacije: kreativnost i razvijanje kritičkog razmišljanja u budućnosti bit će ključne za pronalazak posla.

Zaključak ove prezentacije je da će se u budućnosti najviše cijeliti razvijanje znanja na polju tehnologije te da će traženost za zanimanjima na tom području sve više rasti. Nemojmo zaboraviti da će za uspjeh u tom području biti potrebno razvijeno kritičko razmišljanje, timski rad te kreativnost i gledanje izvan okvira svakodnevnog života. Zato, nemojte se ograničavati na ono što je oko vas, jer vaše razmišljanje je ono što vas razlikuje od drugih. I ne zaboravite da će u budućnosti, kod traganja za poslom, kreativnost biti univerzalni ključ za svaka vrata.

INTERVJU

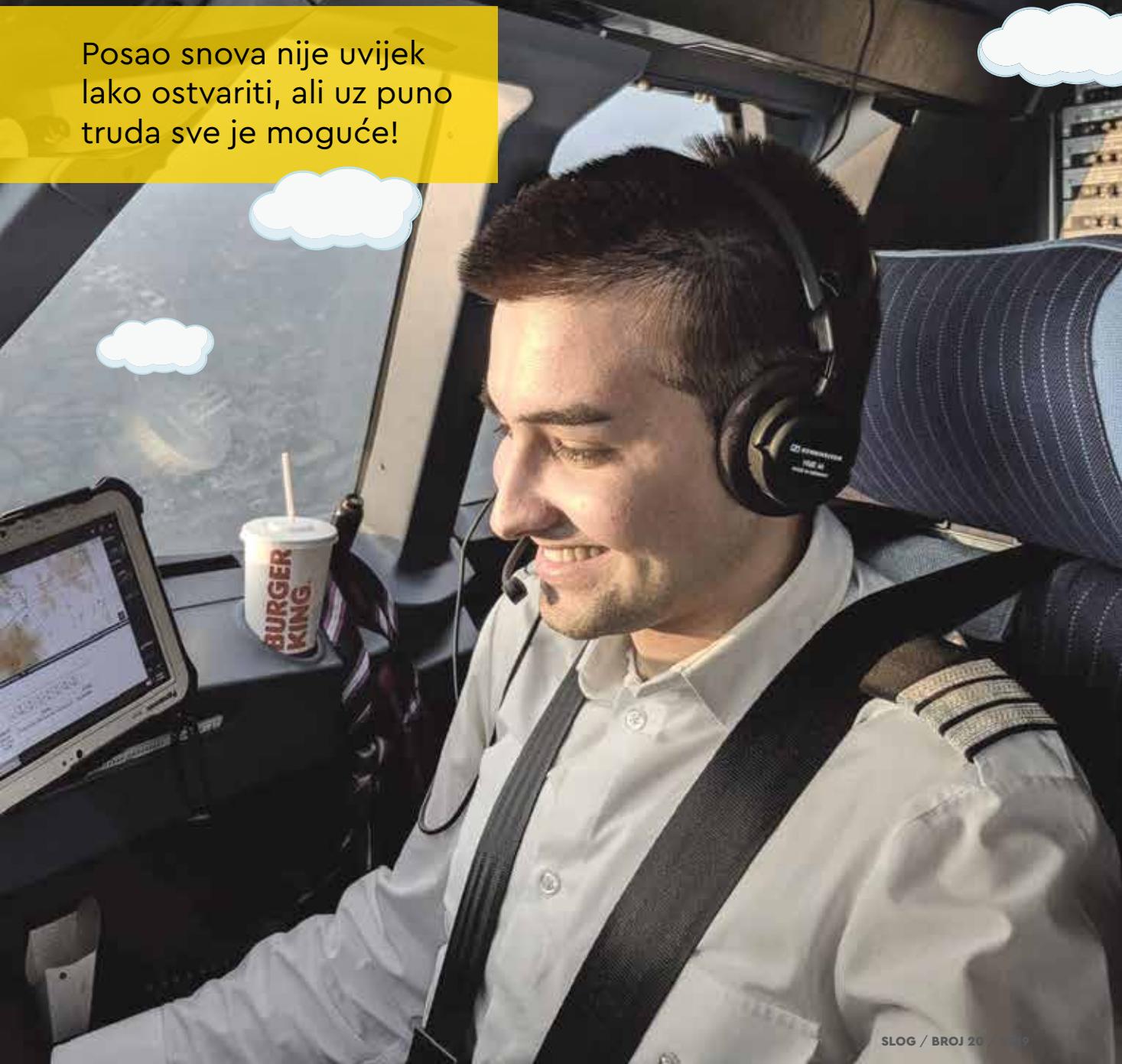
Nepodnošljiva lakoća letenja

Posao snova nije uvijek lako ostvariti, ali uz puno truda sve je moguće!

RAZGOVARALA
Anđela Janežić, g3.m

FOTOGRAFIJA
privatna arhiva
Tea Drnasina

ILUSTRACIJA
Katarina Milan Stude, g3.b

Teo Drnasin je prije tri godine završio našu Školu, smjer medijski tehničar. Sve četiri godine bio je odličan učenik što nije bilo nimalo lako postići u razredu koji je brojio čak 37 učenika! Unatoč zainteresiranosti za smjer koji je upisao, njegovi snovi odveli su ga u drugom profesionalnom pravcu i on je danas uspješan mladi pilot. Razgovarali smo s Teom o srednjoškolskim danima, njegovom poslu i planovima za budućnost.

U kakvom su ti sjećanju ostali srednjoškolski dani?

Kažu da je od kolijevke pa do groba najljepše dječko doba... I tu mi istine, nedostaju mi moji kolege iz srednje škole i profesori. Profesori su bili prijateljski nastrojeni i spremni izaći u susret, a čak i oni najzahtjevniji nisu tražili nešto nemoguće, već samo da se posvetimo nekom zadatku i kvalitetno ga obavimo. Posebno sam uživao u stručnim predmetima gdje smo imali nešto ležerniju atmosferu. U sjećanju će mi ostati ležerna i opuštena atmosfera u „Grafičkoj“ i predmeti koji su bili zanimljivi, a i profesori s kojima smo mogli biti i prijatelji, a ne samo učenici.

Tko je Teo danas?

Tijekom srednje škole započeo sam pilotsku obuku koja je trajala dvije godine. Proces školovanja bio je poprilično naporan, pogotovo ako imate na umu da učite po deset sati na dan i tako dvije godine. Paralelno s teoretskom obukom, radite i praktični dio letenja koji zahtijeva pripremu i koncentraciju. Praznika zapravo nema jer svaki mogući dan provodite u zraku ili na pripremama za ispite kojih ima 14. Nakon dvije godine obuke, započeo sam karijeru u latvijskoj aviokompaniji na Boeingu 737. Trenutno živim u Skopju i letim na zrakoplovu Airbus 320 i 321 (zrakoplov srednjeg doleta za 230 putnika). Nakon 14 radnih dana imam sedam slobodnih koje koristim tako da idem u Split ili putujem po gradovima u Europi koje nisam imao prilike posjetiti ranije.

Kako izgleda tvoj radni dan/tjedan?

SLOG / BROJ 20 / 2019

Radno vrijeme je šaroliko. U ljetnoj sezoni zna se dogoditi da se pet dana za redom budim u tri ujutro, a šesti dan dođem kući tek u tri ujutro. U posljednjih tjedan dana letio sam za Dortmund Bratislavu i Pariz. Jučer sam imao četiri leta, Skopje-Bratislava i nazad, te Skopje-Pariz i nazad za Skopje. Radni dan započinje sat vremena prije polijetanja, gdje kao posada prolazimo kroz dokumentaciju za let i razmatramo obavijesti o aerodromima na koje letimo te meteorološku situaciju na ruti. Dok kapetan priprema cockpit jer leti prvi let, ja odlazim u predpoletni pregled zrakoplova. Kad završe pripreme zatvaramo vrata i započinjemo let. Nakon slijetanja u Bratislavu imamo 30 minuta od gašenja motora do sljedećeg paljenja motora za povratni let. Povratkom u Skopje, moj je red da budem „pilot flying“. Ukrcamo 220 putnika i uzimamo deset tona goriva, zatvaramo vrata i idemo za Pariz. U Parizu nas je čekala kiša i nevrijeme zbog kojih nastaju kašnjenja zrakoplova u dolasku i odlasku. Prilikom spuštanja u Pariz, imao sam priliku vidjeti i efekt zvan St. Elmo's fire, što zapravo izgleda kao išarana munja na staklu. Radni dan koji je započeo u 12:20 na kraju je završio u 00:20 sljedećeg dana.

Biti pilotom zvuči egzotično, neobično. Koji si svoj let doživio najzanimljivijim?

Je li bilo „opasnih“?

Ne mogu istaknuti najzanimljiviji let, jer mi je svaki let poseban. Mogu letjeti tri dana u komadu istu relaciju, ali vanjski faktori poput vremena i stanja aviona čine posao sve, samo ne monotonim.

Svakako će mi ostati u sjećanju prvi let s putnicima na letu Riga-Brussels Boeingom i Varšava-Lyon Airbusom. Onaj osjećaj kad se školuješ pet mjeseci za neki tip aviona na simulatorima i napokon treba naučeno primijeniti s 200 putnika iza sebe, jednostavno je neprocjenjiv. A tek kada izađeš na pistu i dodaš gas, osjetiš akceleraciju, s 250km/h, polako rotiraš avion i odvedeš putnike na neku destinaciju, omogućiš im da vide svoju obitelj. Sve to mi čini ovaj posao još primamljivijim. Što se samih opasnosti na letu tiče, obučeni smo da za svaku situaciju postoji izlaz. Ponekad je čovjek sam sebi najgori neprijatelj, tako da je najopasniji faktor umor i iscrpljenost zbog kojeg radiš greške koje inače ne bi napravio. Zbog toga nas je u pilotskoj kabini dvoje, tako da drugi pilot monitorira devijacije i javlja ih, a u krajnjim slučajevima je spreman preuzeti kontrole.

Planovi za budućnost?

Ne znam što mi budućnost donosi, tako da ne mogu sa sigurnošću reći koliko ću moći raditi ovaj posao. Također ne znam kakva će mi biti obiteljska situacija kroz par godina... U slučaju da budem sam, definitivno bih volio probati život na Srednjem i Dalekom istoku. U slučaju da započnem obiteljski život, planiram ostati u Europi u trenutnoj kompaniji koja mi pruža priliku imati uravnotežen život s dovoljno slobodnog vremena. Sve u svemu, nadam se da će mi zdravstvena situacija dozvoliti da i dalje uživam u ljepotama prirode, u slobodi koju mi pruža letenje te suradnji u multikulturalnom okruženju.

INTERVJU

Upornost pobjeđuje životne izazove

Život donosi nepredviđene situacije, važno je naučiti nositi se s njima i ne odustajati

RAZGOVARALA

Issa Ćudina, g2.m

FOTOGRAFIJE

privatna arhiva

Svena Maretića

Iznimna nam je čast što u ovom broju našeg Sloga možemo predstaviti Svena Maretića, bivšeg učenika naše Škole.

Sa sedamnaest godina doživio je prometnu nesreću i završio u invalidskim kolicima. Danas ovog optimističnog momka u dobi od 29 godina, njegova invalidnost, kao ni poslovne obaveze ne sprječavaju u svakodnevnom treninzima u nevelikoj klupskoj dvorani za bacače kugli, diska i koplja. Osim atletike, Sven voli i košarku te svojom pričom želi inspirirati ostale ljude s invaliditetom da se okušaju u sportovima. U našoj Školi bio je među prvom generacijom Web dizajnera. Iako se u toj struci nije najbolje pronašao, o našoj Školi ima samo riječi hvale.

Kako ste se osjećali poslije nesreće?

Svakako nije lijep osjećaj, bilo mi je tek sedamnaest godina kad sam nesreću doživio i moj život tu svakako nije završio. S vremenom sam krenuo dalje i to je to.

Što vas je potaknulo da počnete s vježbanjem?

Shvatio sam da postajem teret sebi i drugima. Imao sam sto kila i odjednom sam shvatio da takav život ne vodi nikamo. Najveći problem je bio kada su me drugi morali nositi uz stepenice, u početku je bila potrebna samo jedna osoba da to učini, no kasnije se taj broj povećao. Prvo sam krenuo na plivanje jer je to dobar sport za mršavljenje, ali ipak mislim da je ključ svega zatvoriti usta i manje jesti. Kada sam smanjio unos hrane na tri obroka dnevno i počeo se

sve više trošiti na treningu, ubrzo se moja kilaža vratila u normalu.

Tko vam je na vašem životnom putu bio najveći uzor i podrška?

Najveću podršku pružali su mi roditelji.

Možete li nam reći nešto o svojim treninzima. Gdje trenirate, tko

■ **Osnovali smo košarkaški klub za ljude s invaliditetom, a natječemo se u hrvatskoj ligi. Volim otići tamo i igrati košarku. To mi je veliki gušt.**

■ **Preporučujem svim učenicima koji imaju radne navike da obavezno upišu fakultet.**

vam je trener?

Moj trener je Marko Mastelić, diplomirani kineziolog, a uz to je trener i Stipi Žuniću, našem bacaču kugle s trećim osvojenim mjestom na Svjetskom prvenstvu prošlog ljeta. Treniram u atletskom klubu ASK. Radimo treninge eksplozivne snage pet puta tjedno i šest bacanja tjedno, što bi značilo da počinjemo s treningom bacanja, a potom i s teretanom. Trening traje oko četiri sata dnevno.

Što još volite raditi u slobodno vrijeme?

Prije manje od godinu dana osnovali smo košarkaški klub za ljude s invaliditetom, a natječemo se u hrvatskoj ligi. Volim otići tamo i igrati košarku. To mi je veliki gušt. Naravno da volim i izlaziti, kao svi mladi ljudi, ako me se još uvijek može smatrati dovoljno mladim. Na prvo mjesto bih ipak stavio odlazak na ribe, to je ono što me zapravo opušta.

Zanima li vas još uvijek smjer kojeg ste završili u ovoj Školi i možete li nam reći nešto o njemu?

Nažalost me sama struka koju sam završio i ne zanima više kao prije, no ne iz razloga što je edukacija bila loša, već zato što sam s vremenom shvatio da se ondje nisam pronalazio. S nekolicinom mojih kolega nisam se mogao ni usporediti po idejama i rješenjima i shvatio sam da svoj put moram pronaći u drugoj struci. Oni su bili izvrsni u onome što su radili, a ja sam bio tip koji je odmah poslije škole želio raditi. Pronašao sam se može se reći u prvom poslu na koji mi je naletio i tako sam mogao voditi normalan život.

Što možete reći o svojim profesorima?

Imali smo vrhunske profesore od kojih većina i dan danas radi u ovoj Školi. Što se tiče edukacije, mogu reći sve samo najbolje, nismo bili uskraćeni ni u čemu, niti u tehnologiji, a ni u prenošenju znanja.

Imate li savjet za naše maturante u vezi izbora zanimanja?

Nemam, ali preporučujem svim učenicima koji imaju radne navike da obavezno odu na fakultet.

Jesu li po vašem mišljenju kriteriji u našoj Školi previsoki?

Kriteriji su bili nekako taman, uspijevalo se sve stizati na vrijeme.

■ **Dragi naš Svene, iskreno i od srca ti želimo svaku sreću u životu, da i dalje stizeš uspješno izvršavati poslovne i sportske izazove koji su pred tobom.**

Sven Maretić s profesoricama za vrijeme školovanja i razrednom kolegicom, a danas profesoricom naše Škole

PORTRET Na ovoj fotografiji koristio sam blic rasvjetu s crvenim gelovima preko bliceva. Fotografirano je na crnoj pozadini, htio sam izvući senzualnu emociju, zbog toga smo smočili kosu i rekao sam modelu da uputi melankolični pogled, kako bi se postigla emocija. Blic s desne strane išao je direktno na lice s laganom difuzijom, a na lijevom blicu izrezao sam crni komad kartona i izrezbario Mjesec koji je prekrpio blic, tako da nema izvora svjetla, osim Mjeseca koji se vidi na desnom oku. Ova fotografija mi je posebna jer nije komercijalna, nego sam ju radio za svoj „gušt“.

PREDSTAVLJAMO – MARIJAN JURČEVIĆ

Kreativnost kao apsolutni imperativ

Bivši učenik naše škole uspio je spojiti obrazovanje i posao iz snova u izgradnji svoje profesionalne budućnosti

PRIPREMILA Iris Bečića, g4.m

FOTOGRAFIJE privatna arhiva Marijana Jurčevića

Marijan Jurčević je bivši učenik naše škole. Prije tri godine završio je smjer web dizajner, a fotografijom, videom i montažom bavi se od malih nogu. Njegova obitelj posjeduje profesionalni studio Proelkom u kojem Marijan i dan danas rado pomaže. Ipak, njegov profesionalni razvoj odveo ga je u Zagreb za koji kaže: „Svidjelo mi se kako grad diše drugačije, živi se brže, življe i u takvom okruženju brže napreduješ.“ Autor je više od petnaest glazbenih spotova među kojima su i neki od najvećih izvođača na hrvatskoj rap sceni – Krešo Bengalka, Vojko Vručina i Marin Ivanović-Stoka. Ipak, kao najveći uspjeh ističe video spot za pjesmu Supermoon u izvedbi DJ dua Vanillaz i londonskog DJ-a Mzka, koji je uspio otići na MTV Dance. Zamolili smo Marijana za jedan pomalo „neobičan“ intervju. S obzirom da se on prije svega izražava kroz vizualni medij, odlučili smo ga predstaviti kroz njegove radove – fotografije po njegovom izboru i uz njegov (profesionalni) komentar.

TEMA BROJA

MODNA FOTOGRAFIJA Na ovoj fotografiji nalazi se model iz Kine kojeg sam fotografirao za hrvatski brend „Bomber Clothing“ iz Zagreba. Fotografija je klasični street fashion, ali je obradom, kompozicijom te izborom objektiva (35mm) postignut drugačiji i zanimljiv ugođaj. Lokacija koju sam odabrao ostavlja dojam da je fotografirano u nekom od svjetskih gradova, kao što su London ili New York. U obradi sam išao na tirkizne i hladnije tonove, jer model nosi crveno, što dodaje toplinu i stvara ugodan kontrast.

MRTVA PRIRODA Na ovoj fotografiji nalaze se ruže zaleđene u pravokutni kalup. Od rasvjete sam koristio tri blica s gelovima u plavoj i ljubičastoj boji, iza je postavljena crna pozadina, a slikano je u bijelom softboxu da svjetlo koje dolazi izvana ne bude oštro, već da osvijetli objekt pravilno i mekano. Objekt stoji na crnom zimskom šalu jer softbox ima bijelu podlogu, pa estetski nije izgledalo dobro i ugođaj nije bio dinamičan. Prije fotografiranja pustio sam da se led malo otopi kako bih dobio jaču teksturu na vanjskom dijelu, a unutra je bio više otopljen što se vidi u donjem desnom kutu. Ovaj rad mi je poseban, jer je bio drugačiji od svega što sam dotad radio (fotografija je stara četiri godine, još sam išao u srednju školu).

SLOG / BROJ 20 / 2019

TEMA BROJA

SLOG / BROJ 20 / 2019

PORTRET Na ovoj fotografiji nalazi se zagrebački trap izvođač Swana. Fotografija je nastala u studiju za vrijeme snimanja hitova za novi album. Od rasvjete sam koristio blic na fotoaparatu koji ide direktno u njega s difuzorom, kako bi se stvorio retro ugođaj (kasnije u obradi pojačan zelenim tonovima u shadowsima i grainom). Na objektivu (24mm) nalazi se pro mist filter koji dodatno smekšava highlighte.

MARIN IVANOVIĆ STOKA U DOMU

SPORTOVA Fotografija je nastala na njegovom koncertu u trenutku u kojem je izvodio jednu od svojih najemotivnijih pjesama („Stara škola kreka“). Rekao je svima da upale bljeskalice na mobitelu, a ja sam se našao na pravom mjestu u pravom trenutku. Fotografija mi je iznimno draga jer izgleda kao screenshot iz filma i ima filmski ugođaj koji sam postigao obradom i kadriranjem.

Projekt VolON: pojačaj volontiranje

PRIPREMILI

Ana Topić, prof.
Silvio Puljić,
prof. str. pred.
i učenici volonteri

FOTOGRAFIJE

arhiva Školskog
volonterskog kluba

ILUSTRACIJA

Lovre Matas, g3.b

Provedba projekta u našoj Školi započela je prošle školske godine. Osnovani smo Školski volonterski klub te smo u suradnji profesora koordinatora kluba (Ana Topić i Silvio Puljić) i volontera mentora iz udruge SKAC Split, održali pet zanimljivih radionica u kojima smo učenike upoznali s najvažnijim činjenicama o volontiranju. Na kraju školske godine organizirali smo i proveli volontersku akciju u Domu za starije i nemoćne – Split, u sklopu velike akcije Hrvatska volontira.

Ova školska godina našim je volonterima započela vrlo aktivno sudjelovanjem u

akcijama Boranka, 72 sata bez kompromisa i Međunarodnom danu volontera, a nastaviti će se kroz redovite volonterske projekte u šest udruga i ustanova u kojima će naši učenici volonteri odraditi minimalno dvadeset volonterskih sati, nakon čega će imati priliku predstaviti svoje projekte cijeloj školi. Volonterski rad naših učenika predstaviti će se i na Sajmu volontiranja, a najbolji volonteri bit će nagrađeni Proljetnom volonterskom školom s kojom ćemo zaključiti projekt.

Ponosni smo na dosadašnji trud i rad naših volontera!

Dodjela priznanja i zahvalnica za dosadašnji rad

Međunarodni dan volontera

Diljem svijeta, 5. prosinca slavi se Međunarodni dan volontera. Učenici našeg Školskog volonterskog kluba obilježili su ovaj dan paralelno na dva mjesta i načina. U hotelu Park, učenice Dora Marinković i Vana Skračić (u Vanino ime njena mama, gđa Andrejka) primile su priznanje za svoj dosadašnji rad i vjerujemo dodatnu motivaciju za nastavak volonterskih aktivnosti, a zahvalnicu kao poticatelji volontiranja dobili su naša Škola i ravnatelj Ivan Kovačević.

Istovremeno su u atriju Škole učenici volonteri dežurali na štandovima više udruga u kojima i sami volontiraju i na taj način svojim vršnjacima i svim zainteresiranim predstavili volontiranje i svoje udruge. Uz dežurstvo prikupljala se i pakirala hrana za beskućnike udruge Most. Ovim putem zahvaljujemo svima koji su donirali hranu i u predbožićne dane pokazali socijalnu osjetljivost.

Dvadeset tri puta veliko hvala za dvadeset tri volontera našeg Školskog volonterskog kluba koji su potpisali ugovore i obvezali se na dvadeset sati volonterskog rada u udruzi po svom odabiru, čime se ostvaruju planom predviđene aktivnosti projekta VolON: pojačaj volontiranje, a i ispisuje se nova stranica volontiranja u našoj Školi, podižući sve dosadašnje volonterske napore po kojima je naša Škola poznata na novu razinu i otvarajući put za moguću buduću stalnu suradnju s udrugama. Vjerujemo da će na ovaj način motivirati i ostale učenike Škole da volontiraju i na taj način formiraju sebe i druge u srdačne i solidarne mlade ljude.

Dvadeset tri puta veliko hvala za dvadeset tri volontera našeg Školskog volonterskog kluba koji su potpisali ugovore i obvezali se na dvadeset sati volonterskog rada u udruzi po svom odabiru.

Učenici volonteri i udruge u kojima volontiraju

ZAKLADA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA

Manuela Buzov, g2.m
Paola Borčić, g3.m
Vana Skračić, g2.m
Paula Marović, g2.m
Mirko Arapović, g2.b

DYXY

Aurora Biljak, g3.m
Marija Čagalj, g3.m
Dora Marinković, g3.m

SRCE

Anastazija Marendić, 2.g
Marietta Duplančić, 2.g

ZVONO

Antea Klepo, g2.m
Karlo Palinić, g2.m
Veronika Perić, g2.b
Andrea Kolarov, g2.b

JURAJ BONAČI

Antea Čulin, 2.g
Anđela Janežić, g3.m
Rafaella Nadoveza, 3.a
Martin Sardelić, 2.g

LIGA ZA PREVENCIJU OVISNOSTI

Sunčica Bakotin, g2.m
Megi Tomić, g2.m
Perina Umiljenović, g2.m
Mia Radačić, 2.g
Sonja Ležaja, 2.g

Moje prvo volontersko iskustvo

Učenici naše Škole podijelili su svoja prva volonterska iskustva

Projekt VolOn: pojačaj volontiranje započeo je u prvom polugodištu prošle školske godine.

Na radionicama su nas naučili sto uopće znači volontirati, koje su mogućnosti pomaganja i kakve ćemo vještine steći. Imali smo i radionicu u kojoj smo u grupama radili na izradi logotipa te smo poslušali prezentiranje udruga u kojima možemo volontirati. Počeli smo raditi na svojoj prvoj volonterskoj akciji, a to je odlazak u Dom za starije i nemoćne. Jedna grupa je imala zadatak zvati dostupne domove, druga je sakupljala recepte i radila kolače, treći su radili plan za cijeli događaj. I onda se plan i ostvario – igrali smo tombolu sa šticecima, plesali i pjevali – i svi smo bili veseli i sretni. To nam je bio prvi uspjeh.

Ponudili su nam još jednu akciju pod nazivom „72 sata bez kompromisa“. Bez kompromisa se zove zbog toga što nikad ne znate gdje ćete volontirati. Mene su izabrali za skupljanje hrane i higijenskih potrepština za Caritas. Bili smo devet sati u trgovačkom centru – iscrpljujuće, ali vrijedno iskustvo, jer smo prikupili puno proizvoda. Poslije

Dora i volonteri s premijerom Plenkovićem

smo imali zabavu u kampusu.

Sljedeća akcija bila je Boranka – zazenimo požarišta Dalmacije i prvi put smo bili na Mosoru. Došlo nas je jako puno iz raznih škola i udruga iz cijele Hrvatske što me stvarno iznenadilo. Teren je bio kamenit, ali smo se potrudili posaditi što više sadnica. Druga akcija bila je u Kučinama. Tamo smo čak i dočekali premijera Andreja Plenkovića koji je zasadio jednu piniju.

Napokon je došao trenutak da se opredijelimo za udrugu u

Izabrala sam ovu udrugu zato što volim raditi s djecom. Posebno me veseli kad dijete nešto nauči ili se nečemu razveseli.

kojoj ćemo volontirati dvadeset sati. Izabrala sam udrugu Dyxy. To je udruga za djecu i mlade s teškoćama pisanja i učenja. Udruga nema mnogo prostora, zapravo ima samo tri male prostorije i to je premalo jer im svakim danom raste broj djece, pa čak i odraslih. Osmislili su igrokaz u kojem će djeca glumiti, a mi ćemo im pomagati. Uz to imamo i likovne radionice gdje radimo razne kreativne stvari i zabavljamo se. Izabrala sam ovu udrugu zato što volim raditi s djecom. Posebno me veseli kad dijete nešto nauči ili se nečemu razveseli. Jako su simpatični i k tome su najiskreniji. Nadam se da ću dugo vremena ostati u ovoj udruzi i pomoći što je više moguće.

Dora Marinković, g3.m

Prošle školske godine priključila sam se projektu VolON: pojačaj volontiranje. Projekt provodi udruga SKAC Palma iz Zagreba, u partnerstvu s udrugama SKAC Split i Svjetskim savezom mladih Hrvatske te odgojno-obrazovnim institucijama: Školom za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split, Graditeljsko – geodetskom tehničkom školom Split, Srednjom školom Dugo Selo, Učeničkim domom Maksimir, Isusovačkom klasičnom gimnazijom Osijek i Gimnazijom Vukovar. Projekt je financiran iz sredstava Europskog socijalnog fonda i započeo je 1. rujna 2017., a završava 31. svibnja 2019. godine.

U ovaj projekt privukle su me ideje o novim iskustvima, sklapanju novih prijateljstava, druženju, putovanju, pomaganju onima kojima je to potrebno te kvalitetno ispunjavanje slobodnog vremena, ali i rad na sebi.

Kroz prošlu godinu smo se upoznavali sa samim volontiranjem na radionicama u Školi. Tu

smo se družili, pričali, izmjenjivali iskustva i nove ideje. Svaka dobra zamisao bila je podržana i uvijek smo pokušavali spojiti što više raznih ideja u zajednički cilj.

Prošle sam godine odradila svoje prve dvije male volonterske akcije; dijelili smo hranu siromašnima na Badnjak i išli smo u posjet Domu za starije i nemoćne, u sklopu velike akcije Hrvatska volontira, gdje smo se družili sa šticecima doma, igrali igre, plesali i pjevali. Stvarno smo doživjeli divno iskustvo.

Ove godine nastavili smo s akcijama. Pošumljavali smo opožareno područje na Mosoru ispod Zvezdanog sela i područje Kučina.

Nakon dvije akcije, predstavnici udruga došli su nam u posjet i prezentirali svoje udruge te nas pozvali da volontiramo kod njih dvadeset sati kroz naredna tri mjeseca. Predstavljene udruge bile su Dyxy, Juraj Bonači, Zvono, Liga za zaštitu od ovisnosti, Srce i Zaklada za zaštitu životinja, koju sam osobno i izabrala i u međuvremenu već imala priliku volontirati u njoj.

Vana i volonteri u akciji „Boranka“

U ovaj projekt privukle su me ideje o novim iskustvima, sklapanju novih prijateljstava, druženju, putovanju, pomaganju onima kojima je to potrebno te kvalitetno ispunjavanje slobodnog vremena, ali i rad na sebi.

Sjeli smo u autobus i vozili se sve do Kaštel Sućurca. Tamo nas je dočekao ljubazni zaposlenik skloništa Zvone koji nas je uputio do samog skloništa. Kad smo pristigli, prvo nas je upoznao s planom, što ćemo raditi, gdje i kako. Dakle, počeli su puštati pse, a naš posao bio je upoznavanje, igranje i mjerenje. Sve skupa bilo je to jedno predivno iskustvo i jedva čekam ponovni susret.

Vana Skračić, g2.m

Dora i volonteri u akciji pošumljavanja Mosora

Akcija prikupljanja hrane

Volonteri u skloništu za životinje

Mirko i volonteri u akciji „72 sata bez kompromisa“

Moje iskustvo volontiranja u akciji „72 sata bez kompromisa“ bilo je vrlo lijepo i iznenađujuće. Završio sam na Marjanu, uređujući botanički vrt. Isprva nisam znao kako, gdje i što, pa sam bio malo zbunjen. Onda sam vidio da mi i jedan prijatelj iz doma ide na isto mjesto pa sam krenuo s njim. Kad smo stigli, bilo je mnogo volontera, stoga sam mislio da neće biti mnogo posla. Kasnije su nas podijelili u grupe i dali nam zadatke – na našu sreću imali smo najteži posao, a to je sječa stabala. Bilo je zanimljivo, prvi put sam sjekao stabla i taj posao me impresionirao. Jedan stariji čovjek je sjekao, a mi smo kupili balvane i grane te ih odlagali na predviđena mjesta. Sveukupno smo radili oko pet sati i bilo je predivno, tako da se nadam da ćemo sve ponoviti.

Mirko Arapović, g2.b

Škafetin naših radova

PROJEKT

Aplikacija „Pretežno vedro“

Ne znate kako se danas osjećate? Imamo aplikaciju baš za vas!

PRIPREMIO
Mateo Čović, g4.m

ILUSTRACIJA
Dean Šolaja, g3.b

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitko-dalmatinske županije, točnije Služba za mentalno zdravlje, razvija projektne aktivnosti s ciljem zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja djece i mladih.

Tako posljednje tri godine zajedno s mentorima i učenicima odgojno-obrazovnih ustanova, osmišljava razne projektne aktivnosti pa tako i one digitalne. Jedna od njih je i aplikacija Pretežno vedro.

Tema aplikacije je mentalno zdravlje. Možda zvuči dosadno, ali nije. Ona je zabavna i edukativna, kroz igru i na druge zanimljive načine korisnik može mnogo toga naučiti o osjećajima općenito, ali i o svojim osjećajima.

Na sadržaju aplikacije radili su učenici i nastavnici osnovnih škola Brda, Meje i Stobreč te učenici Zdravstvene škole Split, svi oni predvođeni Nastavnim zavodom za javno zdravstvo. Aplikacija je namijenjena mladima, pa bi angažman učenika mogao pridonijeti lakšem i bržem povezivanju korisnika s aplikacijom.

Na dizajnu aplikacije, ali i u drugim dijelovima ovog projekta, rade nastavnici i učenici Škole za dizajn, grafiku i održivu gradnju. Filip Skoko i Mateo Čović, učenici g4.m razreda, uz profesoricu Elzu Vukičević kao mentoricu, dizajnirali su aplikaciju. Valja još spomenuti i profesora Marka Draguna koji je od početka uključen, ne samo u izradu aplikacije, već i u cijeli projekt.

vedro“

Tehnički dio tj. programiranje on-line igre, radio je Luka Dragun, magistar računarstva, a programiranje aplikacije Tereza Karabatić.

Radeći na ovom projektu imali smo priliku upoznati se s procesom dizajniranja, ne samo aplikacije, već dizajniranja općenito. To je dugotrajan proces koji zahtijeva mnogo komunikacije svih uključenih strana. Na dizajnu radi više osoba. Zbog različitih percepcija potreban je cijeli niz sastanaka i razgovora da bi se u konačnici dobio valjan rezultat. Nakon svakog razgovora dolazi do preinaka. Te preinake mogu biti uzrokovane promjenom sadržaja, promjenom funkcije nekog dijela aplikacije ili jednostavno nekakvim problemom. Dok se ne riješe svi problemi i prepreke koje se javljaju, dizajn aplikacije se neprestano mijenja, pa je tako moguće pratiti faze razvoja aplikacije. Cilj je svake faze ispuniti određeni uvjet ili zadatak, ali i ispraviti greške ili probleme koji se javljaju kako bi se na kraju dobio valjan rezultat.

Na kraju se još možemo zahvaliti voditeljici projekta i stručnoj suradnici, profesorici defektologije Mireli Grbić, profesoru Marku Dragunu koji nam je pomogao oko materijala za aplikaciju, a posebno našoj profesorici Elzi Vukičević koja nas je uključila u ovaj projekt i uvelike nam pomogla. Nadamo se da će Vam se aplikacija svidjeti!

PROJEKT

Oplemenjivanje prostora splitske tržnice – Pazara

Potrudili smo se da Pazar izgleda lijepo i kada su trgovine zatvorene

PRIPREMIO Zane Šimunov, 4.b

Projekt oslikavanja i oplemenjivanja postojećih derutnih prostora odvija se u suradnji s tržnicama Hippos i gradom Splitom. Ideju je pokrenula Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split, uz mentorstvo profesora Petra Bikića. U projektu sudjeluju razredni odjeli umjetničkih smjerova škole, a posebno učenici 4.b (smjer dizajner metala), 2.b (aranžersko-scenografski dizajner) i 2.a (dizajner unutrašnje arhitekture). Projekt se provodi u sklopu predmeta crtanje i slikanje. Motivi su svakodnevnica u užem centru Splita, a posebno su istaknute scene s tržnice i iz kafića (prodavači domaćih proizvoda, interijeri dućana, prolaznici i kupci na tržnici). Za podlogu služe rolete zatvorenih dućana i obližnji zidovi. Tehnika crtanja uključuje oslikavanje akrilnim bojama i lakovima na velikim formatima. Kombiniran je prikaz kromatskih i akromatskih elemenata, a toplim bojama se oslikavaju motivi tipični za tržnicu (voće, povrće, suncobrani, suhomesnati i mliječni proizvodi i sl.).

PROJEKT

Prenamjena napuštene toplane u društveni centar za mlade

Trend pretvaranja napuštenih industrijskih prostora u prostore od značenja za lokalnu zajednicu prisutan je u mnogim europskim zemljama

TEKST I VIZUALIZACIJE Roko Čeko, 3.g

Za projekt iz engleskog jezika „Deciding on a new community project“, odabrao sam obnovu i prenamjenu napuštene toplane koja se nalazi u kvartu Spinut. Sam objekt izgrađen je davne 1967., a napušten je 2013. godine zbog financijskih poteškoća. Toplana i njezin okoliš trenutno su u derutnom, skoro ruševnom stanju, a prenamjenom bi se dobio potpuno novi prostor – društveni centar za mlade. Prostor je zamišljen kao prostor u kojem bi se mladi mogli družiti, učiti, sudjelovati u predavanjima, radionicama, projekcijama filmova i sl. Interijer je konceptualno podijeljen na tri glavna dijela: prostor za opuštanje, prostor za rad i višenamjenski dio.

Prvi dio je galerija za razgovor i opuštanje s udobnim sofama i foteljama i prigušenom rasvjetom koja stvara ugodnu atmosferu. Na donjem dijelu nalazi se dio za učenje i eksperimentiranje s nekoliko stolova, računalima te veliki dio slobodnog prostora koji se može koristiti višenamjenski, primjerice za projekcije filmova. Interijer i eksterijer bi bili osmišljeni i uređeni na mladenački i raznobojan način, ali zadržavajući industrijsku ostavštinu objekta kao što su cigle i goli beton. Objekt bi bio napravljen u skladu s najvišim ekološkim standardima, koristeći niskoenergetske tehnologije kao što su zeleni krov, skupljanje kišnice i korištenje održivih materijala koji ne štete okolišu. Ovakvi su prostori popularni u mnogim razvijenim zemljama te su se pokazali kao odličan i provjeren model za povezivanje i razvoj lokalne zajednice. Vizualizacije su napravljene u programu SketchUp.

IZLOŽBA

„25 godina Škole za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split“ u Muzeju grada Splita

PIŠE Iris Bečića, g4.m

FOTOGRAFIJE Duška Boban, prof. str. predmeta

Muzej grada Splita ugostio je u svibnju 2018. godine tradicionalnu 17. izložbu učeničkih radova Škole za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split. Škola je prošle godine obilježila 25 godina djelovanja, pa je dio izložbe bio posvećen i toj značajnoj obljetnici i monografiji koja je tiskana za tu priliku. Izložba se osvrnula na prethodnu školsku godinu i projekte, a ponudila je i izbor ovogodišnjih učeničkih radova u raznim tehnikama iz područja grafike, umjetnosti, dizajna i multimedije, prezentirajući time raznolikost i svestranost same Škole i njezinih brojnih smjerova. Izloženi su radovi koji su sudjelovali na natjecanjima, nagrađeni radovi i završni radovi maturanata.

Rujansko jutro

Mirno je rujansko jutro ostalo ispraćeno mirisima slatkasto gorke, ranojutarnje kave i zvucima laveža one iste stare ulične štenadi koja vapi za prvim jutarnjim zalogajem i ljudskim dodirima. Ušutkan gramofon, glasna tišina, šesto čulo pri punoj su snazi. Čopor oblaka se tempom staračkih koraka i nagonom brzine crne mambe ucarao, dok je lišće suhim asfaltom ostavljalo dašak nemira i spoznaju o dolasku prvog dana jeseni. Isplivala je tako jesen iz najdubljih čakri suhog makadama na vanjštinu dvora do tada nedozrelih jesenjih sjemenki vrtnih patuljaka smještene duž cijeloga susjedstva. Stasom dive, a rastom Palčice, ravnodušnim smješkom razvučenim po sredini lica, razarala je sve u gladi za sočnom agonijom, hodajući stopama ulične rasvjete u pomno biranoj kišnoj kabanici. Ime joj je bilo Jesen, a bila je kći same Majke Prirode. Ostavila me u konfuziji: repriza ili deja vu? Pogreška ili lekcija? Ponos ili nesigurnost? Bila je jako nepredvidljiva, drska, ali slatkorječiva; gorka, a opet slatka. Baš kao i ta prokleta prva jutarnja kava prema kojoj gajim prekomjernu opsesiju. Dodatna žličica šećera nije kavu učinila šećernom vatom, niti je gramofon od kolibice stvorio diskoteku. Sve što je ostalo pri horizontu bilo je nevinno lišće razasuto puteljcima usamljenog parka. A ja? Moj gramofon i ja? Mi ćemo preživjeti. On ušutkan, a ja umrtvljen. Nije nam ni prva ni zadnja jesen. U ovome smo zajedno.

Karlo Palinić, g2.m

Šašavi portreti
aranžersko-scenografski dizajneri, 4.b
MENTOR Domagoj Pavić,
prof. stručnih predmeta

Laura Batarelo
dizajnerica metala 3.b
MENTOR Domagoj Pavić,
prof. stručnih predmeta

Rastanak

Obnaženo, na rubu ponora pred nebom, kao poprskanim akvarelom slijezastih nijansi, s užarenom nadom koja polazi na počinak u svoju postelju iza grada pod brdovitim pokrivačem, lebdjela je ona. Ljeskale su se njezine kovrče uvijajući vjetar kroz savršen oblik i nježno poput grlice milovale uplakano lice čeljadeta zelenih očiju. Bile su prislone uz grudi meke poput tijesta, a otkucavale su životom i mirisale na slatkasti parfem zbog čijeg su blaženstva sve trave postale ljekovite, a ruže koje su netom bijelile latice sada su uvenule. Neka sila je u njenim rukama gušila moje tegobe, probijala ih kao balone od sapuna ispunjene toksičnom parom. Njen je zagrljaj štitio od udisaja katrana ljubavi koji se požudno slijepio uz pluća, otežavajući dah čije se stanje razvodnilo. Kap je zanjehala jezero sjećanja na naš razgovor, nakon vječnosti prebačene u dimenziju nijemosti. Osjetih nemoguće dostizanje nečeg sumanutog, nekih besmislenih riječi: „Ne blijedi, ne idi. Ostani sa mnom.“

Issa Ćudina, g2.m

Mojemu...

Zatječem se u svježim noćima, kao da tonem u vrući vosak, žureći pred vjetrom, što obraze pjegave mi ljubi, poljupcima dalekim. Njegovo mi ime sine i j u kurzivu kad njima na šiji svira kao liru. Platonska ljubav, u osmijehu, za mene paperjasta krila, pak pastelna sam lokva susrevši se s parom usana, jednostavnim pokretom, dah oduzimam. Dobrota kao zelena pupavka u čijim krugovima duša tijelo napušta. Okrutno koketa kosa, kovitla kao lotos, beskrajinno mračna, narativna lijevim, a seansa tekture u desnim prstima. Ustupak, nepostojan miris, duplex kilometrima u inat, čežnja u kutevima sobe, a ne trne, osjećajući sreću, petlja je to s uvjetom. Nadasve, žacnem se, kako gravira, neizrecivo tiho, mladom mi srcu, volim te riječi vjerodostojne.

Issa Ćudina, g2.m

Ana-Marija Takacz
dizajnerica unutrašnje arhitekture, 3.a
MENTOR Domagoj Pavić,
prof. stručnih predmeta

Katarina Rogošić
aranžersko-scenografska dizajnerica, 3.b
MENTORICA Petra Kovačić,
prof. stručnih predmeta

Vježba postava metražne tkanine s plakatom kao dekoracijom
Lucia Kostović
aranžersko-scenografska dizajnerica, 4.b
MENTORICA Tanja Ukas,
prof. stručnih predmeta

Grupni rad (detalj)
aranžersko-scenografski dizajneri, 4.b
MENTORICA Petra Kovačić,
prof. stručnih predmeta

Mastarenja...

Svijet mašte, svijet snova, pustih nadanja, ljepota i stvaranja. Djetinjasta radoznalost, znatiželja i snaga, mjesta su na koja od ove strašne i neshvatljive stvarnosti rado pobjegne svaka duša. Ona povrijeđena, ogorčena, a i tužna. Svijet u našoj glavi, onaj kojega zamišljamo i uljepšavamo, prepun je mira. Spokoja i ljubavi, mogućnosti i sanjarenja. Svijet je to potpune slobode, kontrole nad svim događanjima i osjećajima, nad svim problemima, nevoljama i zbivanjima. Pravi svijet uopće nije takav, on je okrutan, nemilosrdan, naporan i zao. Da stvari ne mogu biti onakve kakve želimo, činjenica je s kojom sam se odavno pomirila... Zašto onda maštati? Vrlo dobro znam da ne postoji sretan kraj, a ni princ na bijelom konju koji će poljubiti svaki moj ožiljak. Znam i da nema zle vještice da mi odreže rep, kako bi mi jednorog dao krila. Sve je zapravo varka. Okrutna realnost je naša i događa se sada, a koliko god bila tužna, jedna i dosadna, od nas će napraviti junake. I to, ne neke bajke ili savršene priče, već naše stvarnosti.

Lucija Šalinović, g1.m

Idejno likovno rješenje za školsko dvorište (geometrijska kompozicija - plošni objekt)
Karla Bartulović-Prípuz, dizajnerica metala 4.b
MENTOR Frane Šitum, prof. stručnih predmeta

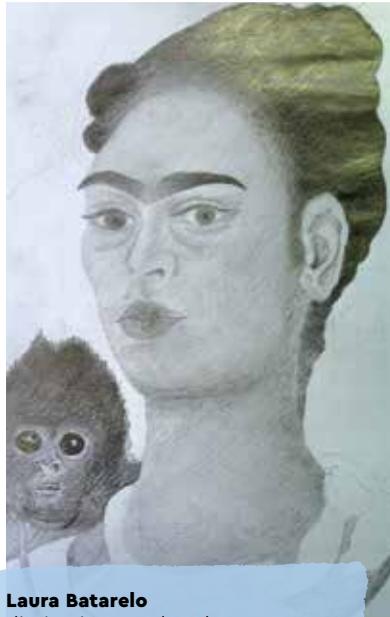
RADOVE FOTOGRAFIRALA Paula Srdanović, medijska tehničarka, g4.m

Idejno likovno rješenje za školsko dvorište (geometrijska kompozicija - plošni objekt)
Zane Šimunov, dizajner metala 4.b
MENTOR Frane Šitum, prof. stručnih predmeta

SLOG / BROJ 20 / 2019

SLOG / BROJ 20 / 2019

Laura Batarelo
dizajnerica metala, 3.b
MENTORICA Marina Kuzmanić,
prof. stručnih predmeta

Vježba postava metražne tkanine s plakatom kao dekoracijom
Lucija Papak, aranžersko-scenografska dizajnerica, 4.b
MENTORICA Tanja Ukas,
prof. stručnih predmeta

"Spoznaj sama sebe, a božanski rode u čovječjem ruhu"

Gledam, koračam, puste ulice skrivaju se u mnoštvu. Obuzme ih misao, tako lako, poput sna budne noći. Mjesečina hrli im u zagrljaj, radošću obuzeta. Potpuno sama, sjedne u tišini, svi ju drugi napustiše. Tako i ja, strahovima vođena, strepim nad ljepotom. Čuvam ju noću. Borim se s demonima koji opijaše čovječanstvo rujnim vinom predugo. Ostavljam dragocjenost, tere- tom je postala. U tišini vršim obrede, uzdižem duše slušajući mrtve pjesnike. I slušam, nema ničeg ljepšeg od patnje i jada. Čovječanstvo hoda u grimiznim haljama. Od neimaštine strahuju, licemjери. Silan pepeo s lica zemaljskog, kao da više i ne može rasti. Zapečaćena krvlju u bljeskovima nebesa, tu je prije nego što proplaču. Uvijek vođeni zlatnom niti, kao ovce svi do jednoga, izgubiše je. Ne znaju što čine. Obuzeti grijehom, u bunilu i raskoši, plešu valcere. Rijetkosti neuke, tako govore, skitnicama zovu one što srcem osjećaju. Pišu balade na čast svjetlosti, nije uzaludno vjerovati božanskome. Spoznaja, da, uistinu postoji. Budi se svitanjem zajedno s anđeoskim bićima. Donosi razum i svira harfu vječnosti. Sve što se doživjelo dušom i tijelom napokon se budi. Nikada ne razmišljamo o egzistencijalnoj važnosti naše stvarnosti. Želimo nešto više, bolje. Nešto opjevano baroknom kičenošću, daleko od sadašnjeg i mogućeg. Snovi su prekrasni, kakvi god da bili. Naša podsvijest nam se obraća. Maštanja su daleka zbilja pete dimenzije. A buđenje, naš duh i tijelo, trebaju ga više nego zrak koji udišemo.

Viktoria Jurišić, 2.a

Portret Laure B.; Yuri-Kyrylo Holodovych, dizajner unutrašnje arhitekture, 2.a; **MENTOR** Domagoj Pavić, prof. str. predmeta

Gabriel Petričević
dizajner metala, 3.b

Iris Bečica
medijska tehničarka, g4.m
MENTORICA Marina Kuzmanić,
prof. stručnih predmeta

Vukovar Grad Heroja

Vukovar je grad koji nam svima stoji zakopan u sjećanjima i zauzima posebno mjesto u našim srcima. Svi bismo trebali znati za tragediju koja je zadesila ovaj herojski grad. I grada zapravo ne bi ni bilo da nije bilo mnoštva hrabrih ljudi koji ga nisu htjeli napustiti i koji su ga branili od svakodnevnih napada. Strašno je bilo vidjeti porušeni grad, Ovčaru i vukovarsku bolnicu, a ne osjetiti tugu i neizmjereno žaljenje zbog strahota koje su ti ljudi proživljavali. Sada razmišljam i pitam se kako netko može imati srca mučiti i ubiti toliko branitelja, žena i toliko djece? Spomen na Vukovar u svakom od nas budi tugu, ali i ponos što smo pripadnici hrabrog naroda koji se borio za svoj grad i domovinu. Danas se svi pokušavamo okrenuti budućnosti, ali sjećanje na ono što je bilo i na naše heroje nikada ne smijemo zaboraviti. Vukovar će uvijek ostati naš Grad Heroj, kao što je Siniša Glavašević rekao: "A grad, za njega ne brinite, on je cijelo vrijeme bio s vama, skriven da ga krvnik ne nađe."

Petra Božinović, 4.g

Pismo branitelju

Često razmišljam o Domovinskom ratu, o braniteljima koji su svoje živote položili za našu domovinu. Sve je počelo 2. svibnja 1991. godine kada je u Borovu Selu ubijeno dvanaest hrvatskih policajaca. Prošle godine sam posjetila Vukovar, stajala sam na Trpinjskoj cesti, zamislila sam kolonu i odlučila napisati pismo hrvatskom branitelju: Znam, nije lako... Ti si prijatelju u ratu, tamo gdje danonoćno vlada strah, gdje padaju bombe i čuje se plač. Tamo nemaš mira, slušaš pucnjavu, tužne priče svojih suboraca, vidiš jedna, nesretna i uplakana lica žena i djece. Nisam bila u ratu, nisam se

borila za slobodu, ali sam sigurna da je jako teško. Teško je ne imati nekoga koga ćeš zagrliti i utješiti. Ipak, znaj da nisi sam. Tvoja obitelj strahuje zajedno s tobom. Majka danima ne spava, ne ispušta krunicu iz ruke, moli u suzama. Prijatelji te čekaju i zato izguraj, bori se! Hodaj ponosno i uzdignute glave! Ne gubi nadu u bolje sutra. Veliča te svaki cvijet, svaka vlat trave. Otići će tamni oblaci, granut će sunce nad Vukovarem i bit ćemo opet sretni. Isplati se boriti. Misli na svoje sinove koji su ponosni na tebe. Zahvaljujući tebi oni će moći hodati po slobodnim tlo domovine. Svaku se večer pomolim Bogu. I on je na tvojoj strani. Čuvaj se!

Laura Žižić, 3.b

Moj grad

I gledam grad kako pada,
I gledam grad pun jada,
Pozdravljam grad
Jer odlazim sad.

A sve ostalo je tu,
U mom gradu.
u mom padu.

I sve ostalo je na njima,
Sav teret, sva nada,
A i moja snaga.

U mom gradu nema više smijeha,
U mom gradu nema više svjetla.

I gledam grad,
i pozdravljam grad,
Jer odlazim sad
U nepovrat.

Anđelina Plazibat, g4.b

Grad u domovini

Tmina se spušta na sveto tlo,
Moj put je zahvatilo zlo,
Nebo se smračilo,
Sunce se ugasil.

A još uvijek stoji jedan grad
i moja domovina sluša silni jad.

Anđelina Plazibat, g4.b

HIP-HOP

Ples kao izraz i smisao života

PRIPREMILA Ana Zaboš, g4.m

Ples je glazba koju možeš vidjeti, koju možeš osjetiti. To je radost i ljubav koju ti nitko ne može oduzeti. Plešem jer je to sve što sam ikada željela i sanjala. Ples je jedinstvena kombinacija umjetnosti i sporta, jedino u plesu možeš kroz pokrete i glazbu izraziti bilo koju emociju koju u tom trenutku osjećaš.

Plešem od svoje treće godine života. Do sada sam plesala razne plesove. Započela sam s baletom u baletnoj školi Školjkice. Imali smo mnogo nastupa i priredbi. Dok bi kao malena balerina prelazila iz pokreta u pokret, obuzimale su me

emocije koje kao dijete malo tko osjeti. To je bio osjećaj kao kada si kod kuće. Topao, siguran. Osjećaj slobode i tolike sigurnosti otkrivao mi je tajnu i smisao života. Nakon nekoliko godina prešla sam na ulični ples zvan hip-hop. To je bila velika prekretnica u mom životu i saznala sam mnogo toga. U baletu sam pronašla ljubav prema plesu, no u hip-hopu sam pronašla stil plesa koji mi je toliko pristajao, kao da je stvoren za mene. Hip hop sam dugo trenirala, rekla bih oko šest godina. Trenirala sam u klubu D'N'F (dance 'n fun), a zatim sam prešla u klub u kojem sam dan danas. U D'N'F-u sam upoznala jednu djevojčicu Ivanu. S njom sam dijelila ljubav prema plesu. Malo pomalo i postale smo nerazdvojne. Smišljale smo male kombinacije i koračiće prije svakog treninga, uživale smo u međusobnom druženju. S njom nažalost više nisam u kontaktu, ali ostala mi je u srcu kao prva plesna partnerica i prva istinska prijateljica. Nakon što je Ivana prestala trenirati, sve je postalo teško i dosadno. Ostale djevojčice iz moje grupe bile su vrlo bezobrazne i neugodne. Nedugo zatim prešla sam na folklor preko prijateljice iz razreda. Folklor mi nikada nije „legao“, doduše uspjela sam trenirati godinu dana, ali naučio me strpljenju, ozbiljnosti

■ **Čak i kada glazbe nema, plešem po ritmu srca i života. Nikada neću prestati plesati.**

prema radu u grupi i kolegijalnosti. Folklor je tradicionalan ples što je značilo da smo uvijek na nastupima trebali nositi nošnje, imati stegnutu i ispletenu kosu te žarko crven ruž na usnama. Jednog dana na nastupu u Hrvatskom narodnom kazalištu, kada smo završili s našom točkom, poklonili smo se i osjećala sam se toliko sigurnom u svoje želje. Shvatila sam da je za mene hip-hop i da neću gubiti ni dana više na folkloru. Godinu dana sam plesala hip-hop u Centru plesa i onda sam, nažalost, zbog problema s migrenama morala pauzirati godinu dana s plesom. Ta godina

Od hobija do posla iz snova

PRIPREMILA Petra Matković, g4.a

Prije nešto više od godinu dana, na nagovor sestre i mame koje su tu već trenirale, otišla sam na svoj prvi zumba trening.

Odmah me privukla pozitivna energija koja se stvara na treninzima, ponajviše latino glazba koju obožavam. Nakon svega četiri mjeseca treniranja, trenerica mi je predložila da položim za zumba fitness instruktoricu. Bila sam jako uzbuđena i sretna, jer zumbu sam stvarno zavoljela, vidjela sam se u tome i bilo mi je jako drago što je trenerica to prepoznala u meni. U svibnju 2017. godine položila sam za instruktoricu i dobila licencu za vođenje satova. To je za mene bilo nešto veliko i bila sam stvarno ponosna na sebe. Ples je oduvijek bio moja skrivena strast, jer sam se uvijek bavila nečim drugim i ples ostavljala po strani, ali kada sam se upoznala sa zumbom, znala sam da je to to. Uvijek sam znala da imam podršku obitelji što je stvarno i najbitnije od svega, a i daje poticaj da idem dalje, da se usavršavam i učim svaki dan. Naravno, početak je najteži, pa sam tako i ja osjećala nesigurnost i strah, jer ipak sam trebala stati pred ljude i pokušati prenijeti svoje znanje i energiju na njih. To je za mene bilo nešto posve novo. Naime, nakon deset godina treniranja rukometa, prebacila sam se na ples koji je stvarno čista suprotnost. Kraj nečeg dobrog uvijek može biti početak nečeg još boljeg! Preko noći mi se život promijenio, naravno u pozitivnom smislu te sam se jednostavno samo prepustila tome i uživala, jer kad nešto stvarno volite i kad uživate u tome što radite, strah i trema postanu suvišni. Svoju pozitivnu energiju uvijek pokušavam prenijeti na druge i želim ih naučiti da se uvijek osjećaju dobro u vlastitoj koži, želim izvući ono najbolje iz njih. Na svojim treninzima pokušavam iz ljudi izvući osmijeh na lice, biti uz njih i gledati ih kako sami sebe odvođe na neki viši nivo i zaboravljaju na sve svoje probleme i samo uživaju tih 60 minuta. Zumba je posebna vrsta plesa, spaja fitness i ples u jedno. Osim toga, zumbu mogu trenirati sva godišta. Iskreno osjećam se stvarno sretnom i zahvalnom, jer sam sa samo sedamnaest godina već počela raditi posao koji volim i koji me ispunjava. Zbog školskih obveza zna biti zahtjevno, ali imam svoj cilj i znam da će se sve ovo jednog dana isplatiti. Plan za budućnost mi je naravno bavljenje ovim poslom te nastavak školovanja. I za kraj bih htjela poručiti svima, a pogotovo mladima: ako nešto stvarno jako volite i ako u tome sebe vidite u budućnosti, nemojte to ispuštati iz ruku. Nastavite se boriti, nastavite ići naprijed i ne zaboravite uživati u malim stvarima. Uživajte u životu, jer samo je jedan i nemojte se opterećivati tuđim mišljenjima, to vas samo sputava na vašem putu. Uz veliki trud ništa nije nemoguće i nikad ne odustajte od svojih snova. Oni mogu postati stvarnost ako to stvarno jako želite.

je bila najgori period moga života. Dani su usporeno prolazili i sve je bilo dosadno. Nisam ni shvaćala u čemu je zapravo bio problem već sam vrijeme provodila u depresiji, ne sluteći da je ples bio ključ povratka neizmjerne sreće. Nakon nekog vremena, palo mi je na pamet otići na hip-hop ponovno, no moja trenerica nije više bila tamo. Sestra mi je predložila da pokušam trenirati reggeaton. Reggeaton je latinskoamerički ples podrijetlom iz Paname. Kada sam otišla na prvi trening odmah sam se zaljubila u tu vrstu glazbe i u taj ples. Nikada nisam pomislila da mi se dijelovi tijela mogu kretati na taj način. U međuvremenu, sestra mi je predložila da dođem na njezin trening dancehalla. Taj ples... To je nešto najbolje što sam ikada pronašla. Dan danas treniram dancehall. S tim plesom se mogu izraziti osjećaji iz raznih životnih situacija. Na Jamajci je ples nastao kao pobuna, način izražavanja bijesa, tuge, sreće i slavljenja života. Upravo ta glazba i ples u meni potaknu jedinstvene osjećaje. Ne plešem samo na treningu, plešem i dok čekam da mi se zagrije voda za čaj, dok čekam red u dućanu, dok sam sama u kući, pa čak i kad nisam. U svemu što vidim i čujem osjećam ritam, pronalazim inspiraciju, vrtim koreografije i pjesme u glavi. Kroz dancehall sam upoznala svoje najbolje prijateljice s kojima sam u show grupi Divergents. Trenutno nas je deset, sve smo cure i imamo čast da s nama pleše jedan momak. Zahvalna sam na njima, što dijelimo tu ljubav i strast, drago mi je što s njima mogu razgovarati o plesu, a da razumiju količinu ljubavi i sreće koju osjećam iz dana u dan. Volim ih, svaki je trening veseliji i intezivniji zato što se slažemo i učimo jedni od drugih. Sretna sam što dijelimo želju za napretkom.

Plešem da izrazim emocije, ne da impresioniram publiku. Plešem radi osjećaja koji se u meni budi kao vatra. Čak i kada glazbe nema, plešem po ritmu srca i života. Nikada neću prestati plesati.

OD VJEŠTINE DO SPORTA

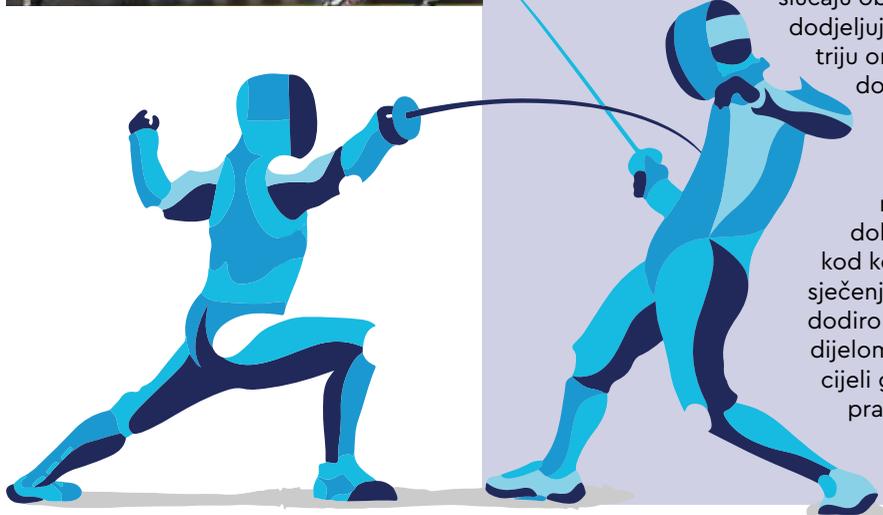
Mačevanje

TEKST I
FOTOGRAFIJE

Andrea Vukojević, 2.g

ILUSTRACIJA

Dean Šolaja, g3.b

Prvi zapisi o mačevanju kao nadmetanju s oružjem, opremom za trening i zaštitu te sucima potječu još iz drevnog Egipta. Tradicija se nastavila kroz čitav srednji vijek kao način vojne obuke, ali i u svrhu zabave. Zbog napretka ratne tehnike, hladno oružje je izgubilo prvobitni značaj, pa su mač i sablja simbolično ostali u sastavu paradnih uniformi mnogih vojska. Samo mačevanje se pretvara u moderan olimpijski sport koji koristi suvremenu zaštitnu opremu i elektronsku tehnologiju za registraciju pogodaka.

Mačevanje je kao sport uključen u program modernih Olimpijskih igara 1896. u Ateni. Zbog razlika u postojećim pravilima, osnovan je Međunarodni mačevalački savez 1913. godine i riješene su nejasnoće a ta se godina smatra početkom razvoja moderne ere mačevalačkog sporta. Rasprostranjen je na šest kontinenta, a održavaju se svjetska, europska i nacionalna prvenstva, kao i mnogi međunarodni i nacionalni turniri. Svjetskom scenom tradicionalno dominiraju: Italija, Francuska, Mađarska, Njemačka, Rusija, Poljska, Ukrajna i Rumunjska. U zadnje vrijeme sjajne rezultate postižu neke zemlje Dalekog istoka.

Hrvatski mačevalački savez osnovan je 1911., a prvi hrvatski klub osnovan je u Zagrebu 1902. djelovanjem Guisepea Galantea. Iz tog vremena datira i prva hrvatska olimpijska medalja koju je osvojio hrvatski mačevalac Milan Neralić pod austrijskom zastavom 1900. godine u Parizu u disciplini sablja.

Mačevanje se odigrava na pisti širine 1.5–2 metra i dužine 14 metara. Protivnici koriste oružje propisanih karakteristika za svoju disciplinu i propisanu zaštitnu opremu za cijelo tijelo. Cilj je, ovisno o disciplini, prvi postići bod u strogo određeni dio tijela. Električni sustavi registriraju pogotke, a pravilnost procjenjuju suci. Pobjednik je onaj koji prvi skupi određeni broj pogodaka ili ako vrijeme za borbu istekne, pobjeđuje onaj sa više danih pogodaka. Tri su osnovne discipline u mačevanju i razlikuju se po vrsti oružja, pravilima borbe te važećoj površini tijela protivnika – floret, mač i sablja. Floret je oružje kojim se pogodak postiže isključivo ubodom. Za razliku od sportskog mača lakši je, s manjom zaštitnom gardom i jačom savitljivošću. Važeća površina je torzo protivnika, gornji do tijela bez ruku, glave i vrata. Borbu vodi sudac koji procjenjuje je li borac pravilno izveo napad, a u slučaju obostranog pogotka tom se borcu dodjeljuje bod. Mač je najmasivnije od triju oružja i pogodak se postiže ubodom. Važeća površina kod mača je čitavo tijelo. Ne postoji pravilo navale kao kod floreta i sablje, što znači da u slučaju obostranog pogotka oba mačevalaca dobivaju bod. Sablja je oružje kod kojeg se bod postiže ubodom i sječanjem što znači da pogodak vrijedi dodiranjem važeće površine bilo kojim dijelom sječiva. Važeća površina je cijeli gornji dio tijela, a vrijede jednaka pravila o napadu kao i u floretu.

MAČEVANJE

Moje iskustvo

PIŠE Vito Paparella, 1.g

Mačevanje je jedinstven i uzbudljiv sport. Jedan je od najiscrpljujućih sportova na svijetu. Treniram ga već pet godina i to govorim iz iskustva. Mačevanje sam počeo trenirati s deset godina i kao početnik prvo sam mačevao godinu dana s plastičnim mačem pa onda s pravim, željeznim.

Još kao mali volio sam gledati filmove u kojima je bilo puno mačevanja i uvijek sam se sa sestrom borio sa štapovima praveći se da se mačujemo. Tada sam pitao mamu postoji li mačevalački klub u Splitu. Ona je rekla da ga vjerojatno nema, ali je ipak provjerila pošto je znala da bi to bio savršen sport za mene. Tako joj više ne bih razbijao namještaj dok bi se kući mačevao. Na prvom natjecanju na kojem sam se natjecao s pravim mačem uspio sam osvojiti četvrto mjesto.

S obzirom na činjenicu da je mačevanje dosta fizički zahtjevno, na treningu ne mačujemo stalno, imamo i kondicijske vježbe kako bismo ojačali i lakše se mačevali. To su posebne vježbe koje osnažuju one mišiće i dijelove tijela koje najviše koristimo. Sada će uskoro biti nova natjecanja na koja ću sigurno ići, jer su treneri rekli da su primjetili moje poboljšanje i preporučuju mi da opet sudjelujem na natjecanjima.

Moj trener je jako dobar mačevalac i on me naučio da je u mačevanju 50% borbe u glavi. Bitna je sposobnost trenutne vizualizacije napada ili obrane koju želiš sprovesti i kako ćeš postupiti ako ne uspi-

ješ. To nije baš uvijek lako napraviti ako si u žaru borbe, zato se tijekom borbe nekad znam udaljiti od protivnika i udahnuti, smiriti se i krenuti s novim napadom. Ne možeš se isto boriti s nekim tko je u pristupu jako agresivan, kao s nekim tko je dosta pasivan. Moraš uočiti tuđu taktiku i osmisliti kako ju okrenuti u svoju korist.

Mačevanje mi je pomoglo da povećam svoju koncentraciju, što mi je dobro došlo u učenju, zato što zbog disleksije teže učim i čitam.

Za kraj preporučujem svima koji se možda ne bave nekim sportom, a traže nešto jedinstveno i fizički zahtjevno, da se upišu na mačevanje.

Boćanje postaje olimpijski sport

PIŠE Dino Podrug, 3.c

Boćanje je plemeniti sport i igra se sa četiri željezne boće. Uglavnom se igra na tvrdim betonskim podlogama nasutim sitnim pijeskom, ali se može igrati i na tapetima. Klasične igre uglavnom se igraju na vrijeme i svaka disciplina donosi određeni broj bodova. Hrvatska, Francuska, Italija i Slovenija vodeće su zemlje u ovom dijelu Europe, pa i svijeta. Discipline u boćanju su: pojedinačno, par, trojka, krug, krug u paru i tehničke discipline na tapetu (brzinsko izbijanje, štafeta i precizno izbijanje).

Kao mali, gledajući oca i njego-

ve kolege, jednostavno sam zavolio taj sport. Član sam boćarskog kluba "Sokol Orbico" iz Dugopolja, osnovanog 1979. godine koji okuplja boćare amatere s područja općine Dugopolje. Klub se natječe u Prvoj hrvatskoj boćarskoj ligi. U prošloj natjecateljskoj sezoni smo bili viceprvaci Hrvatske i sudionici Lige prvaka Europe. Na prošlom boćarskom prvenstvu Splitско-dalmatinske županije za kadete, osvojio sam tri titule te tako postao najuspješniji kadet 2017. godine.

Presretan sam jer boćanje postaje olimpijski sport. Objavljena je kandidatura za Olimpijske igre 2024. i sada svi uključeni u boćarske sportove moraju zajedno raditi kako bi se boćarski sport doista i uvrstio u program tih Olimpijskih igara.

HOBI

Istraživanje dinosaura

Fosili kao lijek protiv dosade

PRIPREMILA Leona Nora Kramarić, g1.m

Ah... slobodno vrijeme! Moje je često bivalo izjednačeno s dosadom. Dosta sam ga puta trošila uzalud i kukajući mami kako nemam što raditi, dok bi me ona u čudu gledala i slijegala ramenima. Dosada je postajala sve napornija, sve do jednog ključnog trenutka, točnije povratka mojih roditelja s putovanja iz Maroka. Tata me fascinirao pričom o dinosaurima, a darovao mi je čak i zube istih, kao i kosti i neke fosile. Ta je večer u meni probudila velik interes za toliko željenim pronalaskom hobija, a proučavanje dinosaura je upravo to, idealan hobi. U početku sam se samo divila njihovim ostacima, ali dvije godine kasnije u školi sam dobila za zadatak koji je bio povezan baš s mojim hobbijem. Školski projekt sam dovršila, ali me je istraživanje toliko privuklo da sam nastavila raditi na svom „neobičnom“ hobbiju. I zamislite, anatomija i povijest dinosaura su se u mojoj četrnaestogodišnjoj glavi posložili kao idealan motiv za ubijanje dosade.

Članak o Mislavu u "Slobodnoj Dalmaciji"

Mislav i dio mješovitog zbora župe Dol

Učinilo mi se zgodnim napisati ovaj članak kako bih mladima, barem malo, približio posao kojim se bavim, posao koji nije baš tako „popularan“ kod nas mlađih naraštaja. Riječ je o voditelju crkvenog zbora, orguljašu, dirigentu.

Pohađam glazbenu školu Josipa Hatzea u Splitu već devet godina, a još kao malo dijete sam čeznuo za sviranjem orgulja – kraljice instrumenata. Budući da je moja obitelj glazbeno nadarena, djetinjstvo mi je bilo prožeto pjesmom i sviranjem. Nono (djed) je voditelj najstarije klape na otoku Braču – klape Boduli, majka svira gitaru, sestra flautu, brat je student na Muzičkoj akademiji u Zagrebu – smjer solo pjevač. Ja sam se odlučio za orgulje. Privukle su me svojom pompoznošću i bogatstvom zvuka koje taj instrument pruža za vrijeme sviranja. Glazbena škola u Splitu daje mogućnost učenicima da tek u srednjoj školi

mogu upisati smjer glazbenik – orguljaš, pa sam u osnovnoj školi pohađao klavir. Orgulje sam svirao još mnogo prije, otkrivao ih i proučavao. Svirati bilo koji instrument ne može se naučiti iz knjige, to treba živjeti! Tako sam odrastao uz zvuke orgulja i trudio se što više naučiti dok nisam dobio profesoricu koja o tehničkom dijelu sviranja orgulja ima sve odgovore. Budući da mi je ovo tek druga godina sviranja orgulja u školi, nije bilo prilike za natjecanja, ali već od sljedeće godine ću se početi natjecati.

Kako moje sviranje orgulja ne bi ostalo na samo dva školska sata tjedno, odlučio sam svoj talent primijeniti tamo gdje mislim da je bilo izrazito potrebno i „vratiti“ Bogu za talent koji mi je dao. Naime, prije tri godine sam odlučio u svom mjestu na otoku Braču, crkveno pjevanje dignuti na malo viši i stručniji nivo.

U crkvi već stoljećima djeluju pučki pjevači. Nekada su pjevali uz zvuke orgulja, a onda je uslijedio period pjevanja a capella – pjevanja bez pratnje instrumenta. Da, lijepo je čuti snažne, zvonke muške glasove kako višeglasno pjevaju a capella, ali mise više nisu ono što su bile nekada. Došao sam na ideju da počnem svirati orgulje u crkvi. Ondašnji župnik i pučki pjevači su me s radošću prihvatili. Brzo sam se snašao i naučio svirati sve te melodije poznate još iz djetinjstva. Mučilo me samo jedno: jednom kad više tih ljudi ne bude, hoće li mladi znati „intonat“ (intonirati, zapjevati) bračke napjeve? Odmah sam se uhvatio posla – zapisao sam u note sve napjeve koji se pjevaju kroz liturgijsku godinu, njih pedesetak. Na taj način sam ih trajno sačuvao. Ljudi su bili oduševljeni što je netko od svega petnaest godina zapisao stare melodije. U mjestu je zavladao tolika euforija da je predsjednik mjesne udruge doveo i novinare.

S vremenom sam razmišljao kako bi bilo lijepo i žene aktivirati u pjevanju. Tako sam prije godinu dana osnovao mješoviti zbor. On

GLAZBA

Orgulje

Crkveni zbor i stari pučki napjevi – svestrana ljubav prema glazbi

PRIPREMIO Mislav Čargo, g3.b
ILUSTRACIJA www.freepik.com

danas broji trideset članova, što je i za gradske župe velik broj, a kamoli za malo mjesto od svega dvjestotinjak ljudi. Zanimljivo je za istaknuti kako je u zboru 90% mladih ljudi od 20 do 30 godina. Naravno, uz četveroglasne pjesme koje učimo, sačuvali smo i stare napjeve, ali smo župsko pjevanje digli na viši i svečaniji nivo.

Baviti se ovim poslom ne znači samo svirati. Biti voditelj zbora i župni orguljaš zahtijeva znanja i iz drugih područja glazbe. Treba prepoznati mogućnosti ljudskih glasova, znati kako pravilno pjevati, kako uvježbavati ljudske glasove (soprane, alte, tenore, baritone i basove). Treba znati raditi s ljudima, razmišljati o tome kako ih animirati te kako na probama održati red, rad i disciplinu. Nadalje, treba znati barem osnove dirigiranja, a bilo bi poželjno i

više od osnova. Vi koji sada čitate članak, možda pomišljate kako je dirigiranje mahanje rukama. Ne! Treba poštivati pravila i mjere skladatelja koji je napisao skladbu. I na samom kraju, treba biti vješt u sviranju. Za one koji ne znaju, orgulje se sviraju i rukama i nogama. Kada je zbor oko voditelja, od voditelja se očekuje da i dirigira, stoga često sviram jednom rukom što veće akorde (kako bi zvuk bio potpuniji), drugom rukom dirigiram i nogama sviram pedal. Uz sve to treba dobro poznavati i liturgiju, odnosno vrste melodija i tekstova prigodne za određeni blagdan.

U sve navedeno treba utkati puno truda, volje i prije svega ljubavi. Koliko god se činilo zahtjevno voditi crkveni zbor i svirati najsloženiji instrument, uz dovoljno ljubavi sve se uspije!

Digitalni DETOKS

PRIPREMILA Nataša Burilović, psihologinja

IZVOR buffiniandcompany.com

ILUSTRACIJE Marija Bešlić, g3.b; Luciana Duplančić, g3.b; Nina Franulović, g3.b
Katarina Milan Stude, g3.b

ZAŠTO BISTE GA UOPĆE TREBALI ISPROBATI?

Prvenstveno zato što ćete bolje spavati

71%

korisnika spava s pametnim telefonima kraj uzglavlja, u strahu da tijekom noći ne propuste poruku, poziv ili objavu na društvenim mrežama. Znanstvenici smatraju da korištenje mobilnih uređaja prije spavanja negativno utječe na proizvodnju melatonina u organizmu i time na cijeli ciklus spavanja.

Povećat ćete pažnju i koncentraciju

Zbog vanjske stimulacije, sposobnost koncentracije čovjeka spustila se ispod vrijednosti koje se pripisuju zlatnim ribicama.

Bit ćete sretniji

Što više vremena provodite gledajući tuđe živote na Facebooku, to ste manje zadovoljni svojim životom.

Povećat ćete svoju produktivnost

46%

korisnika drži da bez svojih pametnih telefona jednostavno ne može živjeti

33%

postaje anksiozno ako se i nakratko mora razdvojiti od svog telefona

20%

provjerava svoj telefon svakih deset minuta

Uredski zaposlenici u prosjeku provjeravaju elektroničku poštu **30 puta u jednom satu**, a prosječni korisnici pametnih telefona pogledaju u svoje uređaje i **150 puta dnevno**.

KAKO DIGITALNI DETOX PROVESTI U DJELO?

1. KORAK

Odlučite koliko dugo želite biti bez mobilnog uređaja. Mi vam predlažemo da počnete s 24 sata.

2. KORAK

Isplanirajte svoju detoksikaciju. Izaberite vrijeme koje vam najbolje odgovara. Vikendi i praznici su odlična prilika. Svakako recite obitelji, partnerima, prijateljima i klijentima da ćete ostati bez mobitela, tableta, laptopa. Tko zna, možda se i oni odluče na nešto slično.

3. KORAK

Isplanirajte nešto zabavno. Mi vam predlažemo kuhanje, šetnju, druženje s prijateljima. Boravak u prirodi odličan je izbor zato što dokazano povećava koncentraciju i pažnju.

4. KORAK

Log off. Isključite uređaje i sklonite ih negdje gdje vas neće privlačiti. Daleko od očiju, daleko od srca!

5. KORAK

Uživajte! Moguće nuspojave digitalne detoksikacije uključuju bolje raspoloženje, jasnije razmišljanje, bolji san i osjećaj revitalizacije.

Osnajžit ćete veze s drugim ljudima

12%

korisnika smatra da im uređaji narušavaju odnose s drugim ljudima

35%

korisnika koristi telefon i u kinu

Jubilarni Slog

Prvo izdanje Sloga izašlo je davne 1995. godine. Svih ovih godina naš školski list vjerno prati život Škole, bilježi aktivnosti i događanja, sve naše uspone, ali i izazove koji su bili pred nama. On je naš suputnik, podsjetnik, ali i ogledalo. Uz njega nastojimo biti bolji, trudimo se učiti i razvijati u struci, ali i kao ljudi. Jedno veliko hvala svim suradnicima Sloga, učenicima i nastavnicima, urednicima i suradnicima koji su stvarali Slog kroz prošla desetljeća!

ŠKOLA ZA DIZAJN, GRAFIKU I
ODRŽIVU GRADNJU - SPLIT
www.gogss.hr